

SOKOLOVNA KOSTEL

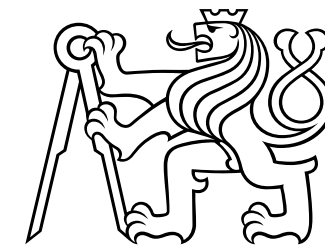
Diplomní projekt
Barbora Nunvářová
ateliér Redčenkův-Danda

Revitalizace a přístavba sokolovny v Kostelci nad Orlicí

Diplomová práce
České vysoké učení technické v Praze
Fakulta architektury

autor: Barbora Nunvářová
vedoucí práce: doc. Ing. arch. Boris Redčenko
asistent: Ing. arch. Vítězslav Danda

zimní semestr 2024/2025

OBSAH

A/	Analytická část	
	01_město	10
	02_historický vývoj	38
	03_sokol	45
B/	Návrhová část	
	04_koncept	58
	05_návrh	64
C/	Dokladová část	110

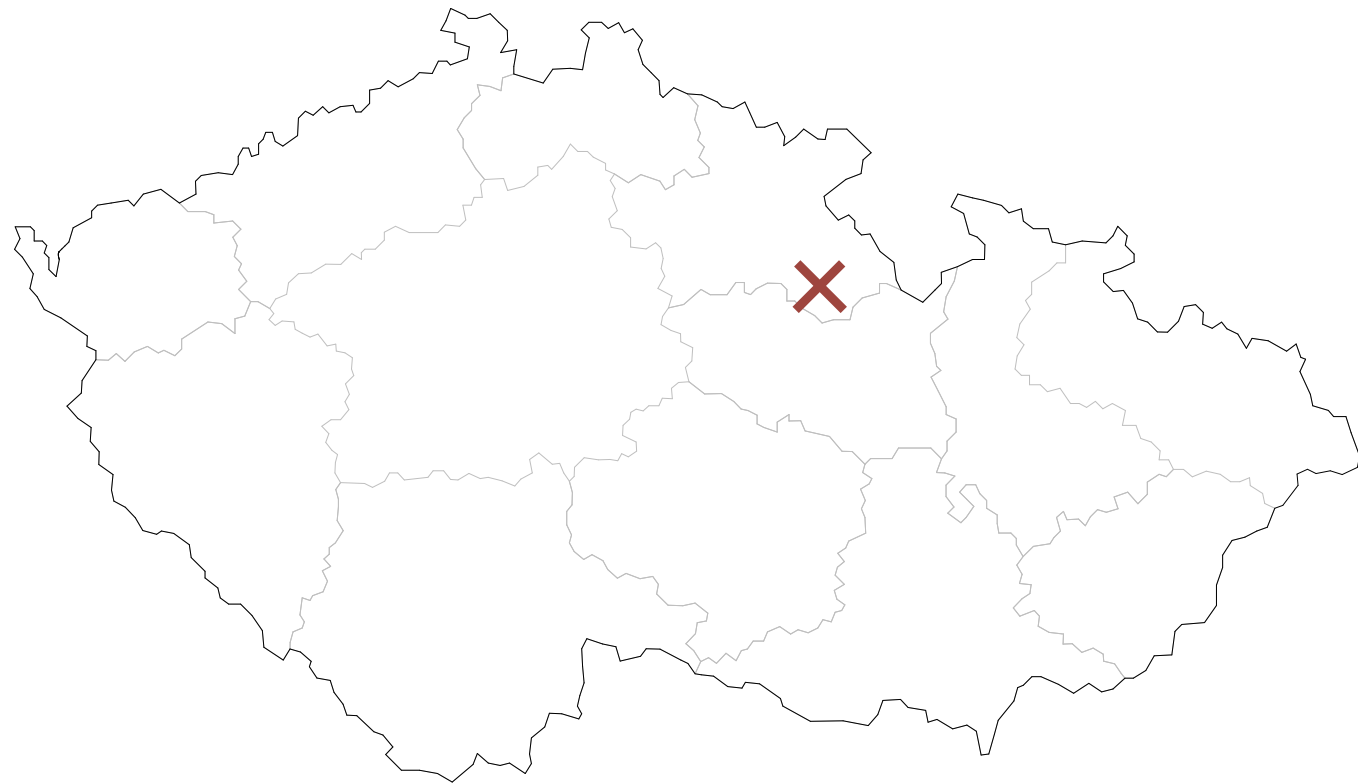
Ve své diplomové práci se vracím do Kostelce nad Orlicí, města, kde jsem vyrůstala.

Hlavním tématem je místní sokolovna. Výrazná budova, která má bohatou historii a byla vždy důležitým místem komunitního života. Jako dítě jsem zde navštěvovala zájmové kroužky a trávila hodiny tělesné výchovy.

Dnes však budova potřebuje rekonstrukci, která by vrátila její význam a adaptovala ji na současné potřeby.

Mým cílem je prozkoumat možnosti budoucího využití budovy, navrhnout řešení, která budou respektovat její historickou hodnotu a současně zajistí, že bude nadále sloužit místním občanům.

A // ANALYTICKÁ ČÁST

KOSTELEEC NAD ORLICÍ

Město v podhůří Orlických hor vystavěném nad údolní nivou řeky Divoké Orlice.

Kostelec nad Orlicí se nachází v severovýchodní části republiky v Královéhradeckém kraji. Tento kraj patří z hlediska přírodních a kulturních památek k nejbohatším v republice, jsou zde tři chráněné krajinné oblasti a velké množství přírodních rezervací a památek. První písemná zmínka o Kostelci, se objevuje ve Zbraslavské kronice již roku 1316, jako o opevněném kostele a o ohrazené kostelní osadě.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

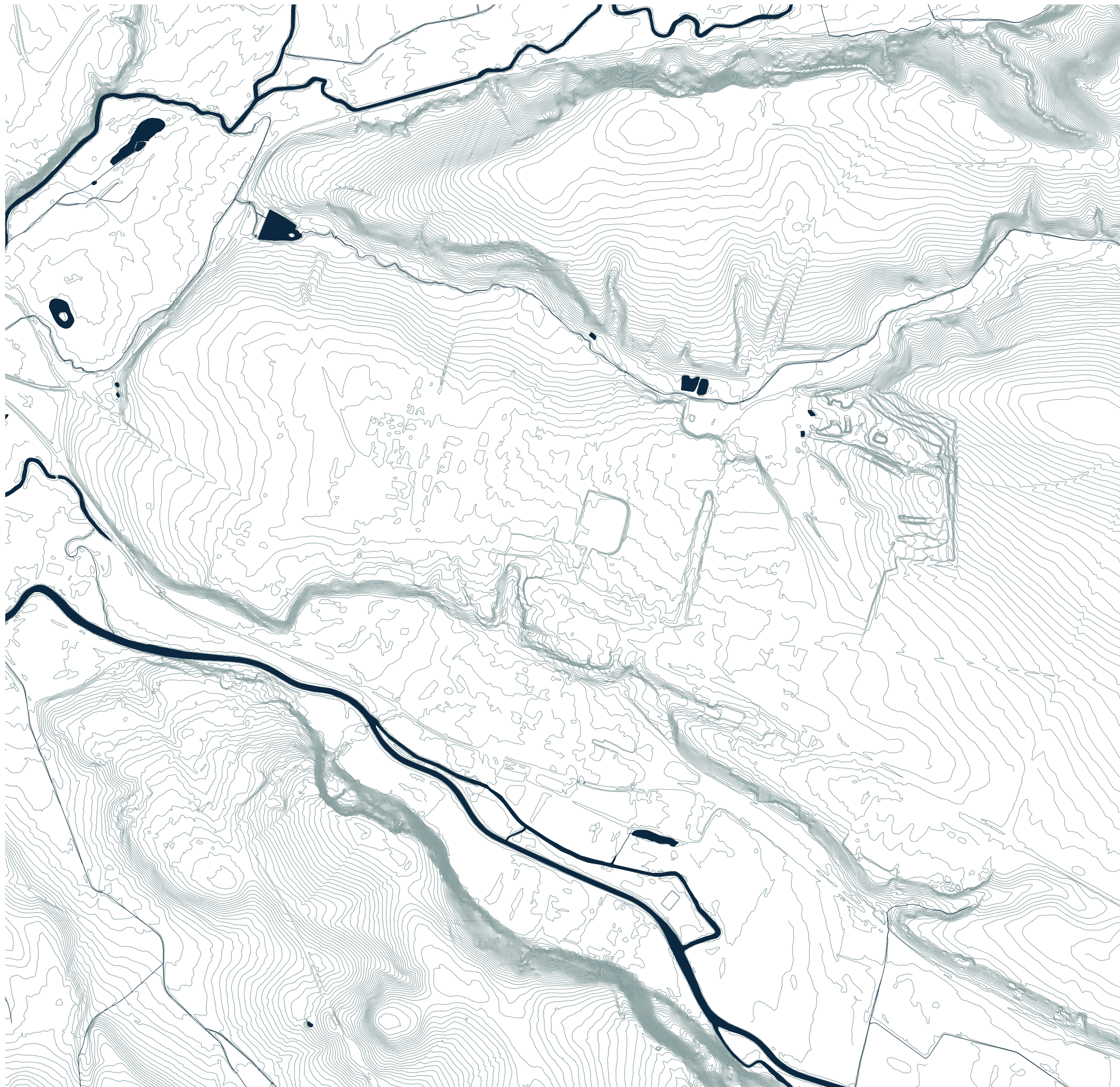
rozloha	26,20 km ²
počet obyvatel	6 178
nadmořská výška	273 m. n m.
okres	Rychnov nad Kněžnou
hust. zalidnění v okrese	82,4 ob./km ²
počet obcí ve správním obvodu	22 obcí

KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ MĚSTA

Kostelec nad Orlicí leží v Podorlické Oblasti, ve výšce 273 m. n. m., přibližně 30 km jihovýchodně od Hradce Králové a 6 km západně od Rychnova nad Kněžnou. Se svými čtyřmi částmi má rozlohu 26,2 km². Od roku 2003 je Kostelec nad Orlicí obcí s rozšířenou působností

TOPOGRAFIE A ŘEKA

Oblast Podorlicka je z východu chráněná souvislým hřebenem Orlických Hor a plynule přechází do nížin Labe. Své jméno nese po tocích řek Divoké a Tiché Orlice. Dlouhou dobu se na většině území rozprostíral Pohraniční prales, jen na několika místech přerušený obchodními stezkami, které zabezpečovala soustava strážních hradů.

Kostelcem protéká Divoká orlice, která pramení v rašelinistích v Polsku pod Bystřickými horami a tvoří státní hranici až k Zemské bráně. Zde balvanovým řečištěm protíná snížený hřbet Orlických hor. Pod Kláštercem n. Orlicí řeka napájí přehradu na Pastvinách. V Okolí Litic vytváří balvanové řečiště a až k Potštejnu protéká hlubokým lesnatým údolím. Od Kostelce nad Orlicí řeka opět meandruje, u Alberchtic se setkává s Tichou Orlicí a pokračuje jako řeka Orlice až do Hradce Králové, kde ústí do Labe.

Divoká Orlice tvoří důležitou součást přírodního parku Orlice, kde její meandrující tok a přirozené břehy vytvářejí cenné biotopy a malebné scenérie, které jsou chráněné a oblíbené pro turistiku i vodácké aktivity.

Většinu oblasti Kostelecka pokrývají druhohorní usazeniny, zejména opuka, která je viditelná v nižších polohách, kde dříve zasahovalo moře. Třetihorní útvary jsou zde vzácné, ale čtvrtohorní sedimenty pokrývají celé údolí řeky a okolí, s vrstvami štěrků, písků a hlíny až 8 metrů silnými. Hlíny tmavohnědé barvy se liší od hlín v jiných končinách a jsou zásobárnou materiálu pro Kosteleckou cihelnu.

Terén od Divoké Orlice směrem na sever stoupá do zemědělské krajiny s poli a alejemi ovocných stromů. Nad poli teče Štědrý potok, za nímž terén klesá do údolí řeky Kněžné. Údolí Divoké Orlice postupně přechází do drsnějšího podhůří Orlických hor.

ZASTAVĚNÉ PROSTŘEDÍ

Město má charakteristický půdorys rostlé středověké struktury, jako město nad řekou. Centrum města je situováno na vyvýšeném místě nad řekou Orlicí. Kompaktní městský charakter má zástavba pouze v bezprostředním okolí Palackého náměstí. Zbylá struktura není souvislá, jedná se převážně o bytovou zástavbu formou rodinných domů, která se rozkládá nad údolní nivou řeky.

Školství a vzdělávání

V této oblasti je město v poměru ke své velikost na dobré úrovni. Disponuje dvěma mateřskými školkami, dětským domovem, základní školou a dvěma středními. První stupně základních škol jsou ve městě na dvou lokalitách, blíže obytným zónám, druhý stupeň základní školy je v centru města, přímo na náměstí. Ve městě se nachází střední obchodní škola a zemědělská škola s učilištěm, kam dojíždějí i studenti s okolních měst.

Kulturní a společenské vyžití

Přímo na náměstí se nachází kulturní dům Rabštejn, kde se pravidelně pořádají divadelní představení, koncerty, různé společenské akce a slouží i jako kino. Na rekonstrukci tohoto domu byla vypsána architektonická soutěž, v roce 2021 vyhodnocena a momentálně probíhají další fáze zadávacího řízení. knihovna, která zároveň pořádá různé vzdělávací a kulturní akce pro veřejnost.

Ve městě se poměrně často pořádají různé kulturní akce i o víkendech. Každoročně probíhá Novoroční ohňostroj, kostelecká pouť, pivní festival, Kostelecké posvícení nebo vánoční ulička a mnoho dalších. Na kulturních akcích v Kostelci se podílí nejen město samotné, ale i základní umělecká škola, městská knihovna, zmiňovaný Sdružený Klub Rabštejn nebo spolek Eastwicked Promotion.

Významným kulturním bodem je také Nový zámek. Současný majitel hrabě František Kinský vytvořil z areálu kulturní centrum. Kromě galerie a prohlídek zámku se zde pořádají koncerty, společenské události nebo každoroční foodfestival.

Průmysl

Ve městě se nachází několik průmyslových areálů. Cihelna, která je momentálně součástí společnosti Wienerberger s. r. o. má ale v Kostelci dlouhou tradici a v posledních 125 letech je spojena s rodinou Kinských, kteří zde cihelnu založili. Dále například najdeme ve městě strojírenský závod Renovak, nebo Rojek na dřevoobráběcí stroje. Průmyslové oblasti jsou rozmístěny různě po městě, převážně poblíž řeky, nebo železnice.

OBČANSKÁ VYBAVENOST

Sportovní a rekreační zařízení

Město nabízí řadu sportovních a rekreačních zařízení. Pro venkovní aktivity je ve městě atletický stadion, fotbalové hřiště, tenisové kurty, softbalové hřiště a díky DDM poměrně široká nabídka zájmových aktivit. Velkých tělocvičen se ve městě nachází několik, ale většinou jsou připojené ke školním zařízením.

Budova sokolovny je využívána nejen pro tělocviky a sportovní akce, ale také plesy nebo například taneční vystoupení. Její výhodou je umístění v blízkosti centra města a v jejím přízemí se nachází bar, který je obyvateli Kostelce poměrně oblíbený.

Pro milovníky přírody jsou k dispozici cyklostezky a turistické trasy v okolí města, které vedou malebnou krajinou podél řeky Orlice.

Služby

V Kostelci nad Orlicí najdeme různé obchody a služby, které pokrývají každodenní potřeby obyvatel. Školní jídelna zajišťuje stravování pro téměř všechny školy ve městě a díky jejímu umístění v blízkosti centra do ní studenti docházejí, nebo je jídlo rozváženo.

Co ale městu chybí, jsou kvalitní restaurace a kavárny. V centru převažují stravovací místa typu fastfood, která se navíc často mění, nebo hospody, které nabízejí primárně polední menu. Nejbližší kvalitní restaurace se nachází v Kostelecké Lhotě, která je ale pro většinu obyvatel Kostelce zcela mimo docházkovou vzdálenost.

- vzdělání
- zdravotnictví
- sport
- obchod
- správa
- kultura
- průmysl

DOPRAVA

Důležitým dopravním spojením je silnice I/11, která prochází středem Kostelce a propojuje města Hradec Králové, Vamberk, Šumperk a Ostravu. Silnice II. a III. třídy potom vedou směrem na Rychnov nad Kněžnou, dále do Orlických hor a opačným směrem na Choceň nebo Holice.

Díky výstavbě dálnice D35 se i časově zkracuje dojezdová vzdálenost z Kostelce do Prahy. Při napojení na dálnici D11 v Hradci Králové trvá jízda 2 hodiny, při napojení na D35 u Holic ušetříme i 20 minut.

Již několik let se plánuje přeložka silnice I/11 tzv. severním obchvatem, za účelem plynulého průběhu tranzitní dopravy přes město. Došlo by tak ke zklidnění dopravy území v blízkosti centra. Jedna ze zvažovaných variant obchvatu je vedena severněji od města, než se se plánovalo původně, tedy až za Štědrým potokem. Stále se počítá s napojením na plánovaný obchvat vedlejší obce Častolovice.

Ve městě funguje i městská hromadná doprava, kterou využívají spíše starší generace ze vzdálenějších míst do centra na nákup a zpět. Chůzí se člověk dostane všude, a i cesta z jedné strany města na druhou netrvá déle než 30 minut.

Městem prochází od r. 1874 železniční trať Hradec Králové – Letohrad, která zajišťuje dobré dopravní napojení s krajským městem. V Kostelci se nachází dvě vlakové stanice. Nejbližše centru a také nejvíce využívaná je vlaková stanice – zastávka. Hlavní nádraží, které je na východním okraji města je využíváno minimálně a některé vlaky už zde nezastavují.

Pro vodáky je zde řeka Divoká Orlice, tekoucí od přehrady Pastviny u Žamberka k Hradci Králové.

OCHRANA PŘÍRODY

Kostecký zámekský park s rozlohou 29,85 ha byl v roce 1995 prohlášen za přírodní rezervaci s cílem chránit staré stromy a parkové porosty, které slouží jako biotop pro drobné hnízdící ptáky. Jedná se o přírodně – krajinářský park, navržený v letech 1829-34 architektem Jindřichem Kochem v anglickém stylu. Park je jedním z dendrologicky nejzajímavějších parků východních Čech. Bylo zde evidováno kolem 200 druhů dřevin, jako například topol Wilsonův, liliovník tulipánokvětý nebo cypřišek tupolistý. Na jaře vždy ohromí obrovskou plochou jarních cibulovin.

Natura 2000 je soustava chráněných území, jejímž cílem je zabezpečit ochranu živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejvíce ohrožené či vzácné. Jedním ze dvou typů chráněných území jsou evropsky významné lokality (EVL).

PR Kostecký zámekský park

Natura 2000 - EVL

PAMÁTKY A VÝZNAMNÉ BODY

Jádro města je chráněno památkovým ochranným pásmem od roku 1994. Nachází se zde několik kulturních památek, které jsou vyznačeny na mapě. Nejvýznamnější památky jsou podrobněji posány na následující straně.

kulturní památka

ochranné pásmo pro soubor nemovitých kulturních památek historického jádra města Kostelce nad Orlicí

Nový zámek

Zámek v Kostelci nad Orlicí byl postaven v empírovém stylu v letech 1829–1833 pro hraběte Josefa Kinského podle návrhu architekta Jindřicha Kocha. Po roce 1948 přešel do majetku státu a stal se sídlem zemědělských institucí, což vedlo k jeho postupnému chátrání. V roce 1992 byl zámek v neutěšeném stavu vrácen rodině Kinských, která zahájila rozsáhlou rekonstrukci, trvající od roku 1996 do 2008. Po obnově byl zámek v roce 2012 poprvé zpřístupněn veřejnosti s expozicí Život v biedermeieru, která prezentuje původní mobiliář. Zámek nabízí také Zrcadlový sál, kde se konají koncerty a svatební obřady, a výstavní prostory v Galerii Kinský a muzeum historie města v přízemí.

Starý zámek

Starý zámek v Kostelci nad Orlicí, původně tvrz, založená před rokem 1620, byla přestavěna na zámek po požáru roku 1668. Po dalším požáru v roce 1777 byl obnoven stavitelem Františkem Kermerem. Jedná se o památku vrcholného baroka. K zámku byly přilehlé budovy hospodářského dvora, které byly ale v 70. letech 20. století zbourány.

Kostel sv. Jiří

Kostel se nachází v centru na Jiráskově náměstí a je dominantou v panoramatu města. První zmínky o kostele jsou z roku 1323, dnešní podoba pochází z let 1769–73, kdy jej postavil František Kermer, který byl výrazně ovlivněn dílem K. I. Dienzenhofera. V letech 1891–93 proběhly rozsáhlé opravy. Kostel má křížový půdorys, dvouvěžové západní průčelí a interiér s barokními a rokokovými prvky. Hlavní oltář má obraz sv. Jiří od A. Wernera. Kostel prošel několika renovacemi, včetně oprav elektroinstalace, fasády a vitrážových oken v letech 1995–2014.

Stará radnice

Stará radnice je nárožní budova na Palackého náměstí, která byla v 17. století barokně přestavěna z renesančního měšťanského domu z roku 1574. Stávající úprava objektu proběhla na počátku 19. století. Budova sloužila v minulosti také jako muzeum, v současné době zde sídlí základní umělecká škola. Na budově je rovněž umístěna pamětní deska s bustou barokního hudebního skladatele a rodáka Františka Ignáce Antonína

PAMÁTKY A VÝZNAMNÉ BODY

Kostel sv. Anny

Areál kostela sv. Anny se nachází ve východní části města, při hlavní silnici do Doudleb nad Orlicí. Hranice areálu jsou dány průběhem ohradní zdi, která současně vymezuje plochu hřbitova. Součástí areálu jsou hřbitovní kostel sv. Anny, kaple sv. Floriána, objekt někdejší márnice, nepůvodně umístěná socha Krucifixu a ohradní zeď se vstupními branami.

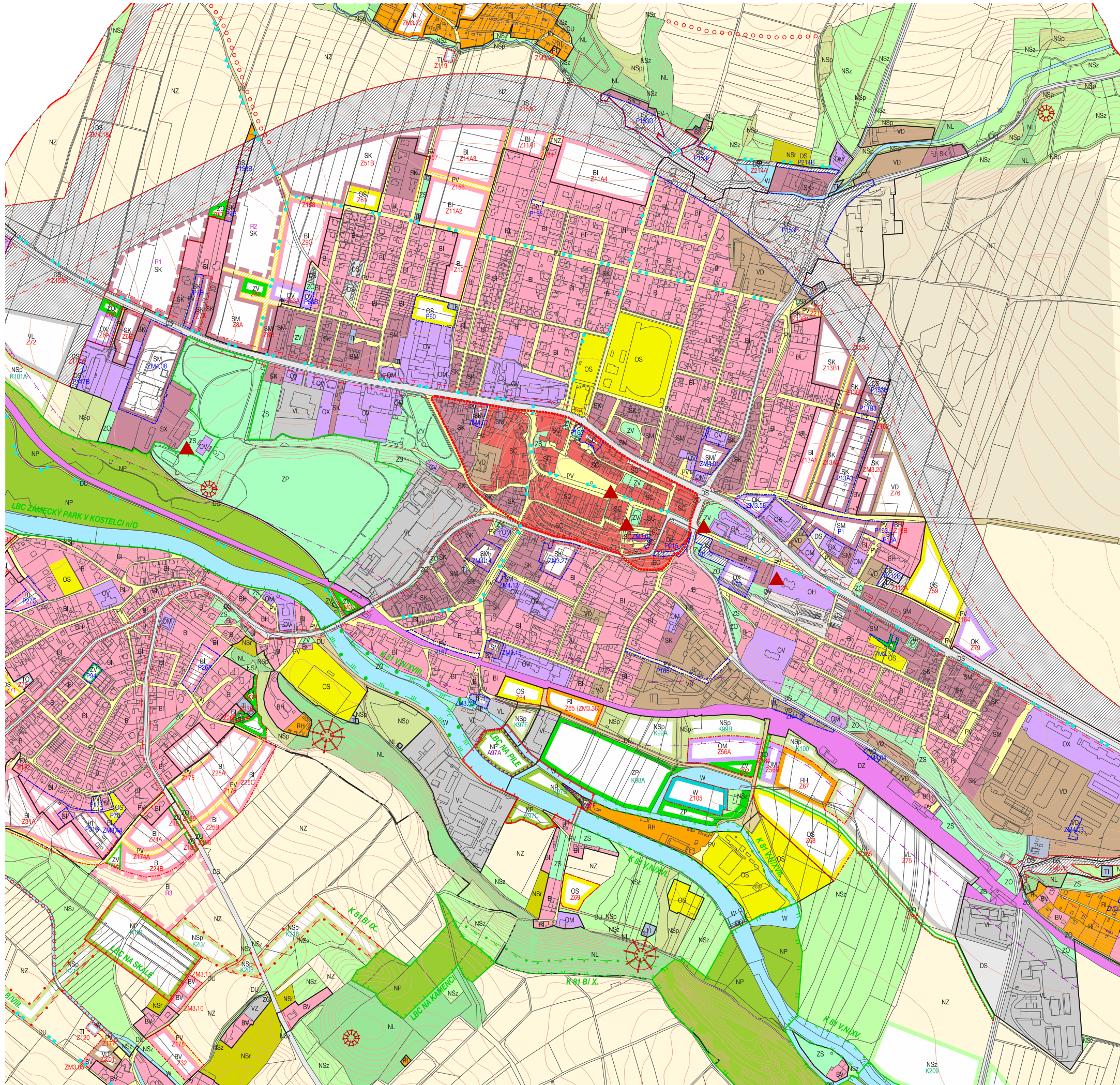
Kostel J.A. Komenského

Jedná se o původně renesanční stavbu, která sloužila jako modlitebna sboru Českých bratří. Po rozsáhlém požáru v 17. století byl kostel přestavěn. Do dnešní podoby byl kostel upraven v roce 1914 na základě plánu Václava Roštlapila z Kostelce.

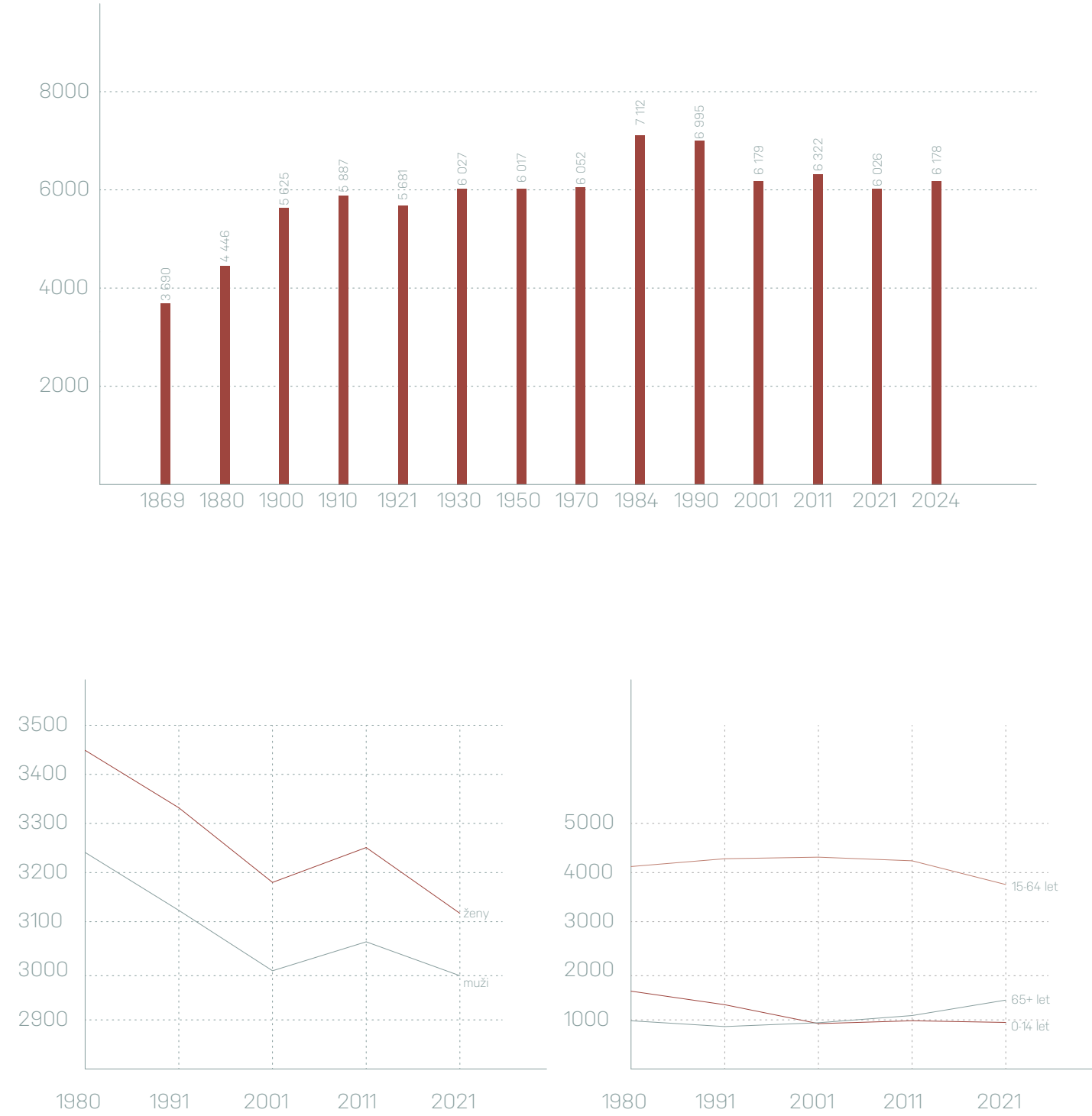
Sloupy na Palackého náměstí

Jako centrum města je přirozeně označováno Palackého náměstí. Na něm se kromě úřadu, kulturního domu, staré radnice a dalších měšťanských domů nachází barokní mariánský sloup z roku 1707, empírová kašna z počátku 19. století s postavou nymfy – Orlice a novogotický sloup nejsvětější trojice z roku 1874.

ÚZEMNÍ PLÁN

Ve městě převažují plochy bydlení - v rodinných domech. V severní části města je znázorněna jedna z diskutovaných variant obvodu. Další řešené varianty jsou severněji a umožňují případný růst zástavby.

DEMOGRAFIE

V Kostelci nad Orlicí žije 6178 obyvatel. Jeho demografický vývoj v posledních desetiletí ukazuje určité trendy, které jsou typické pro mnoho menších měst v republice. Za třicetileté války mělo město přes tisíc obyvatel, počet postupně rostl až do druhé poloviny 80. let, kdy se dostal až k 7 tis. Tento počet se v následujících letech zase mírně snížil. Což je zapříčiněno odlivem obyvatel do větších měst.

Věková struktura obyvatel města se v posledních desetiletích mírně proměnila. Stejně jako v celé zemi, i zde dochází k stárnutí populace. Podíl obyvatel ve věkové skupině 65 let a více se zvyšuje, zatímco podíl dětí a mladých lidí klesá. Město má relativně dobrý přístup k základnímu a střednímu vzdělání, ale mnoho mladých lidí odchází za vyšším vzděláním do větších měst, jako jsou Hradec Králové nebo Praha, a často se již nevracejí.

HISTORICKÝ VÝVOJ

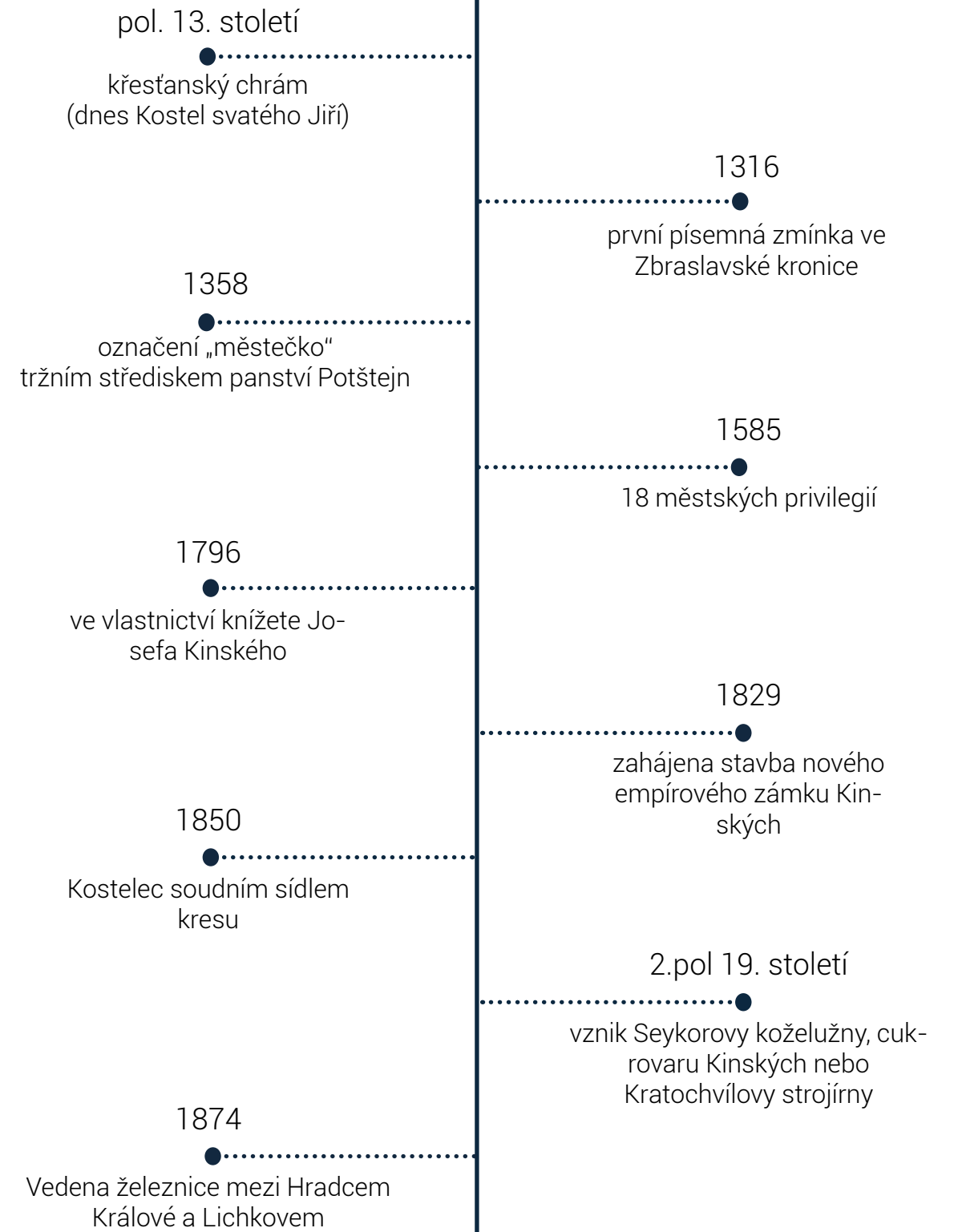
Nejstarší písemnou zmínku týkající se historie města nalezneme ve Zbraslavské kronice. Záznam uvádí, že Jan z Vantenberka byl zabit při dobývání pevnosti Kostel blízko Hradce. Samotná obec je ale staršího původu. Již v dobách šířícího se křesťanství v Čechách, vznikali pevnosti na návrší, kde se konaly pobožnosti. Kolem pevnosti pak vznikla osada, která byla pojmenována Kostelec. Pro odlišení od ostatních Kostelců byl už ve 14.století označován jako Kostelec u Potštejna nebo Kostelec u Hradce. Současný název „nad Orlicí“ byl poprvé uváděn až 1568.

Od středověku až do 17. století byl Kostelec tržním střediskem panství Potštejn. Na tomto panství se vystřídala řada majitelů, například Jiří Poděbradský, od kterého také pochází znak města – dvouocasého lva v červeném poli. Dalšími majiteli panství byli Vilém z Pernštejna a později Adam Hrzán, který v roce 1585 slavnostně potvrdil osmnáct městských privilegií, ke kterým patřilo např. právo vařit pivo, prodávat sůl nebo právo na radnici.

Roku 1746 byl Potštejn prodán slezskému podnikateli hraběti Harbuvalovi de Chamaré. Tím skončilo spojení Kostelce s Potštejnem. Roku 1796 koupil od dosavadního majitele kostelecké panství kníže Josef Kinský z Vchynic a Tetova, pán na Chocni, jehož potomkům patřilo téměř 150 let.

V roce 1850 se město stalo sídlem soudního okresu. Sídlo politického okresu bylo v Rychnově nad Kněžnou, který je dodnes centrem Podorlicka. Poměrně pomalý rozvoj města zrychlil až ve druhé polovině 19. století, kdy zde roku 1852 vznikla Seykorova koželužna, a byla zprovozněna železnice mezi Hradcem Králové a Lichkovem roku 1874. Ve městě vznikl cukrovar Kinských, Kratochvílova strojírna, Moravcova textilka a na přelomu 19. a 20. století několik obuvnických továren, které však většinou zanikly pod tlakem Baťova koncernu za velké hospodářské krize. V místech staré městské cihelny vznikla 1884 kruhovka A. Moravce a J. Pišty, které od roku 1898 konkurovala kruhová cihelna velkostatku Kinských za Dvorečkem.

Velkostatek pak koupil druhou kruhovku a v roce 1933 svoji uzavřel, na jejím místě v šedesátých letech 20. století vznikl stadion. V letech 1944–1947 vznikla u Orlice Rojkova strojírna. Po druhé světové válce byla bývalá Seykorova koželužna změněna ve výrobu brzdových obložení, na místě zaniklého cukrovaru vznikl komplex budov Zemědělského zásobování a nákupu se sílem. V období první Československé republiky byla na východní straně města vystavěna dělostřelecká kasárna.

Pohled z náměstí směrem do ulice Tyršova

Palackého náměstí

Starý zámek

Ulice Žofínská, pohled na kostel sv. Jiří

Sokol Pražský

Sokolovna Plzeň, arch. Josef Podhajský

Sokolovna Přerov, arch. Karel Caivas

Sokolovna Rakovník, arch. Otakar Novotný

HISTORIE SOKOLA A SOKOLOVEN

Vznik Sokola souvisel s uvolněním poměrů v Rakousko-Uhersku, kdy vznikaly vlastenecké a tělocvičné spolky. Miroslav Tyrš, bývalý cvičitel Malypetrova ústavu, spolu s Juliem Grégrem připravil stanovy Tělocvičné jednoty pražské, schválené v prosinci 1861. Ustavující valná hromada se konala 16. února 1862 a starostou byl zvolen Jindřich Fügner. Sokol nebyl jen centrem tělovýchovy a sportu, ale také kulturního života – pořádaly se přednášky, koncerty, divadla a plesy.

V období první republiky se Sokol stal celonárodní organizací s téměř milionem členů, což byl každý patnáctý občan. Česká obec sokolská zahrnovala 52 žup, včetně šesti na Slovensku a Podkarpatské Rusi. Ve většině československých obcí vznikly nové sokolovny a sokolští sportovci tvořili základ reprezentačních týmů, přičemž získali většinu předválečných olympijských medailí.

První sokolovna byla postavena v roce 1863 v Praze na Sokolské ulici podle návrhu Vojtěcha Ignáce Ullmanna v novorenesančním stylu. Mezi 60. lety 19. století a 40. lety 20. století vznikly stovky sokooven ve městech i obcích, přičemž jejich podoba byla ovlivněna finančními možnostmi, regionální historií a volbou architekta. Sokolovny se stavěly v různých stylech, od neorenesance a secese přes funkcionalismus až po národní dekorativismus, což odráží rozmanitost české společnosti. Tyto budovy jsou významným svědectvím o vývoji národní identity, sportu a architektury v průběhu osmi dekad.

Historický pohled z náměstí

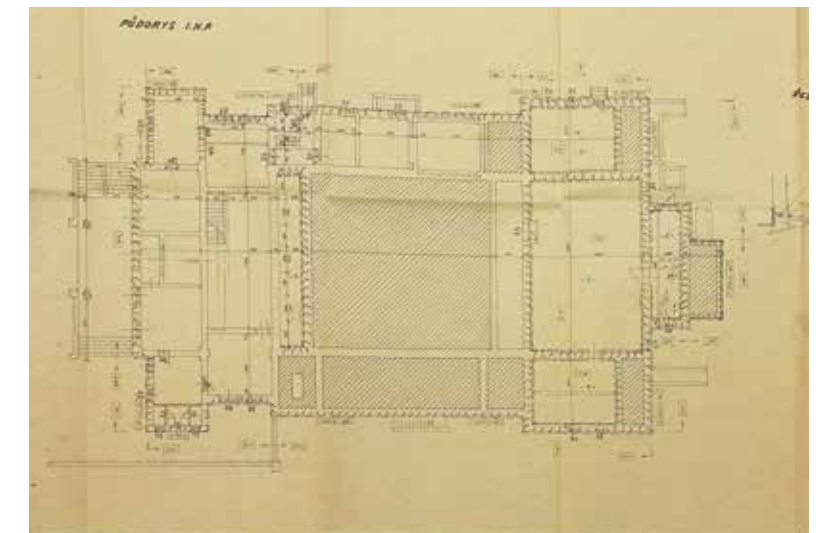
Dnešní pohled

SOKOLOVNA V KOSTELCI NAD ORLICÍ

Budova sokolovny je výraznou dominantou při pohledu z náměstí směrem od Rabštejna a patří mezi nejznámější objekty v Kostelci. Její výstavba byla plánována již od roku 1918 a slavnostního otevření se dočkala 28. října 1927. Sokolovna slouží především jako tělocvična pro školy během dopoledních hodin a odpoledne ji využívají zájmové kroužky a sportovní oddíly. Kromě sportovních aktivit se zde pořádají také kulturní akce, jako jsou plesy, zakončení tanečních nebo taneční vystoupení.

Po téměř století intenzivního užívání však budova vykazuje stavební nedostatky a její možnosti sportovního využití již neodpovídají současným požadavkům. Pro zachování její funkce jako sportovního centra je třeba doplnit moderní zázemí a rozšířit nabídku sportovních aktivit.

Tělocvična

Pohled na jeviště

Předsálí

Jevišťe

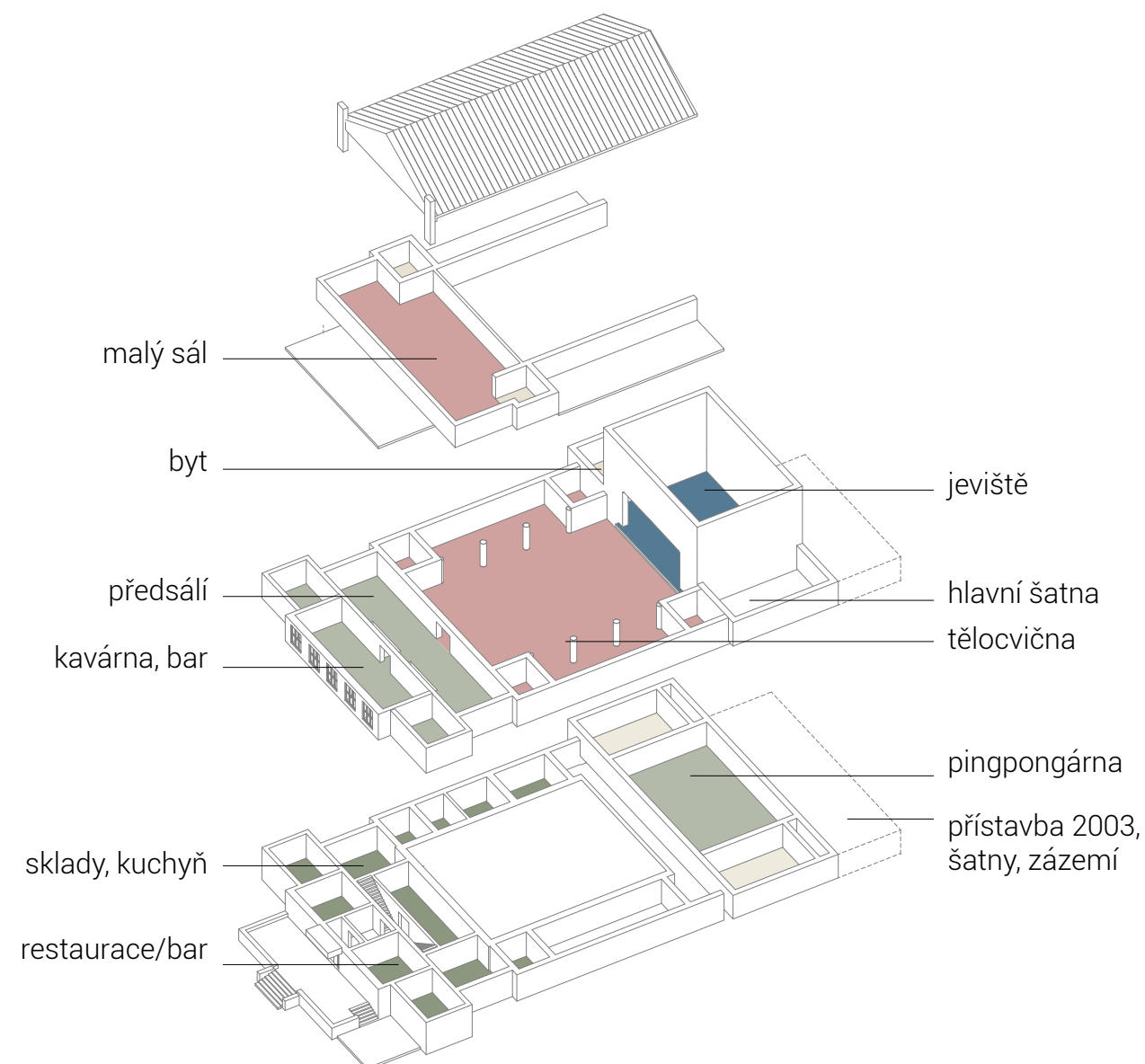
Společenská místnost - v přístavbě

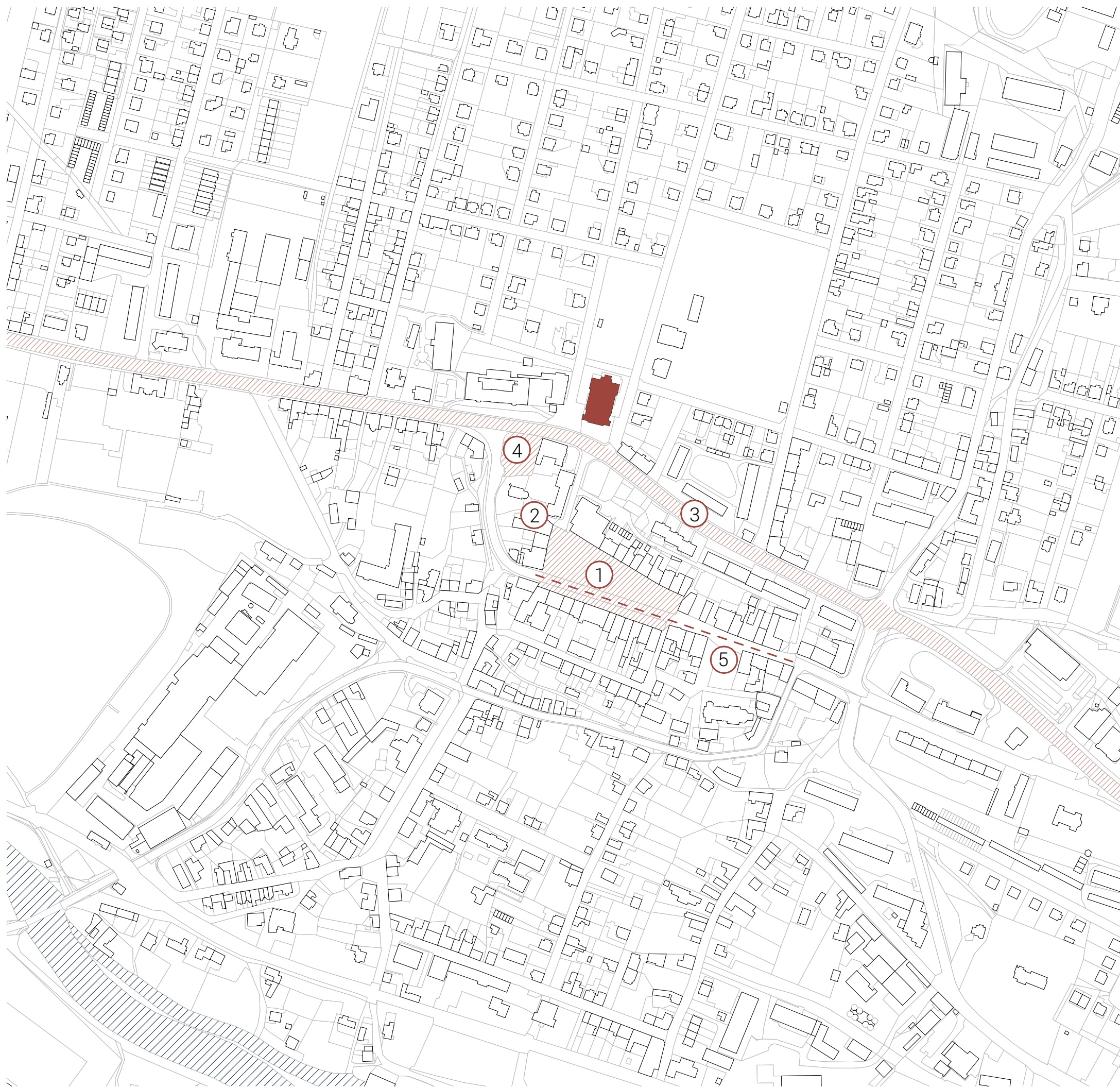

Pingpongárna - pod jevištěm

INTERIÉR BUDOVY

Budova sokolovny má dnes různorodý provoz. Dopoledne ji využívají školy pro tělocvik, odpoledne slouží zájmovým kroužkům a TJ Sokol. Prostory jsou využívány dle potřeby, jeviště však jen minimálně, většinou jako pódium při kulturních událostech. Bar funguje odpoledne a často až do pozdních večerních hodin, zatímco kavárna v patře pouze při kulturních akcích.

OKOLNÍ VAZBY A SOUVISLOSTI

- 1 Palackého náměstí
- 2 Kulturní dům Rabštejn
- 3 Komunikace I/11
- 4 Památník
- 5 Park Jiráskovo náměstí

Palackého náměstí

Městský úřad a kulturní dům Rabštejn (vpravo)

Park Jiráskovo náměstí

Památník

1

Palackého náměstí

Náměstí vymezuje jasné centrum města a lidé se zde pohybují převážně během pracovních dní. Nachází se zde městský úřad, ZUŠ a základní škola a obchody. Celá plocha náměstí je zpevněná a slouží jako parkoviště nebo autobusové zastávky. Lidé sem nejčastěji dojíždějí autem na nákup, do práce nebo vyzvednout děti ze škol. Náměstí by přitom mohlo být příjemnější pro pobyt. Doplnění zeleně, částečné vymezení pouze pro pěší nebo přesun autobusů by velmi pomohl.

2

Kulturní dům Rabštejn

Kulturní dům Rabštejn je jeden z nejdůležitějších kulturních objektů ve městě. Slouží jako kino, divadlo, probíhají zde plesy, taneční a mnoho dalších společenských akcí. Není občana Kostelce, který by Rabštejn neznal. Objekt ale velmi chátrá a nesplňuje standardy multifunkčního prostoru.

Kulturní dům ale čeká rozsáhlá rekonstrukce. Projekt byl vybrán architektonickou soutěží a návrh počítá s propojením s exteriérem – jak na náměstí, tak z boční strany.

3

Komunikace I/11

Hlavní silnice I/11 zajišťuje dobré spojení s krajským městem, ale zároveň se jedná o rušnou komunikaci blízko centra města a tvoří bariéru mezi zástavbou. Například děti ze základní školy na náměstí dochází do jídelny, která je za touto rušnou komunikací. V opačném směru proudí davy studentů od autobusů na střední obchodní školu.

Plánovaný obchvat města by měl tuto komunikaci zklidnit a umožnit tak možnost lepšího propojení s další občanskou vybaveností.

4

Památník

V prostoru, kde se aktuálně nachází pomník obětem světových válek, vzniká myšlenka o zřízení parkovacích míst nebo domu. V případě omezení parkování na náměstí by tak mohla být náhrada za parkovací místa zde. Zároveň by bylo parkování ve výhodné lokalitě vzhledem k nové etapě kulturního centra města.

5

Park na Jiráskově náměstí

Park na Jiráskově náměstí je neudržovaný a zanedbaný. Město tuto plochu plánuje proměnit a návrh je již ve fázi studie. Jednalo by se o první krok zpříjemnění míst v okolí náměstí. Záměrem by také mohlo být vyzdvižení dominanty kostela sv. Jiří, který je za tímto parkem před veřejností spíše schován.

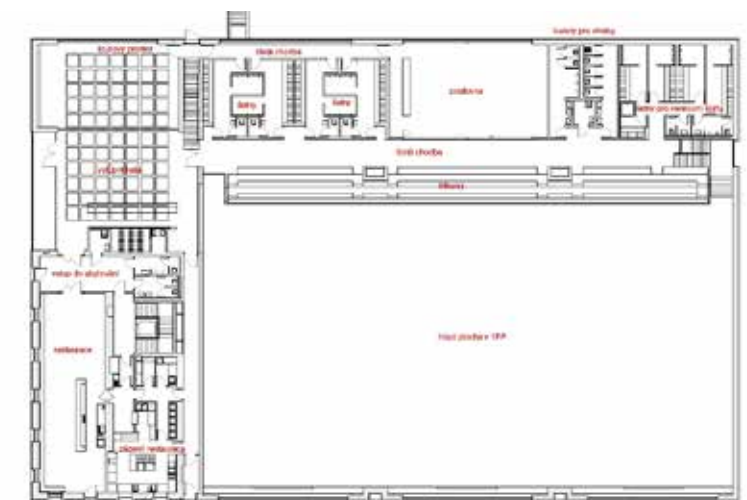
Sokolovna Rokycany, Rusina Frei

Výherní návrh pro rekonstrukci a dostavbu sokolovny v Rokycanech zachovává a renovuje původní budovu, přičemž její prostor je v návrhu využit na maximum. Nová přístavba citlivě doplňuje historickou strukturu a respektuje její charakter. Součástí návrhu je i kultivace a oživení okolí, které přirozeně navazuje na okolní urbanismus. I když tento projekt nebyl realizován, jedná se o podobné zadání jako sokolovna v Kostelci, avšak liší se využitím budovy.

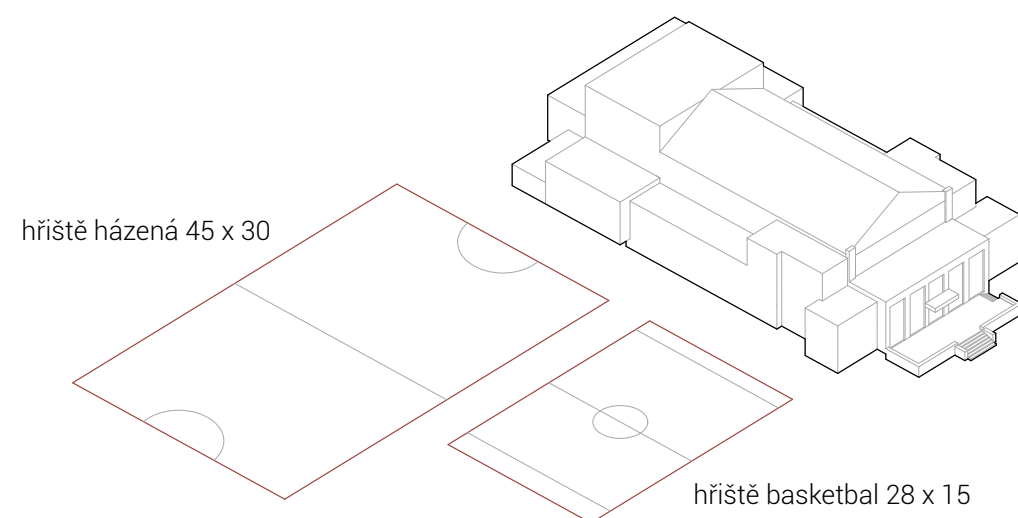

Městská hala Modřice, Bod architekti

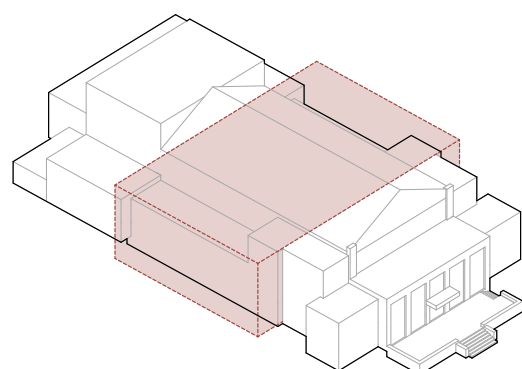
Návrh městské haly v Modřicích se zaměřuje na rekonstrukci a dostavbu původní budovy, přičemž se řeší podobné využití a provozní uspořádání jako v mém zadání. Původní hala je renovována a její prostor je efektivně optimalizován, zatímco nová přístavba citlivě navazuje na stávající strukturu.

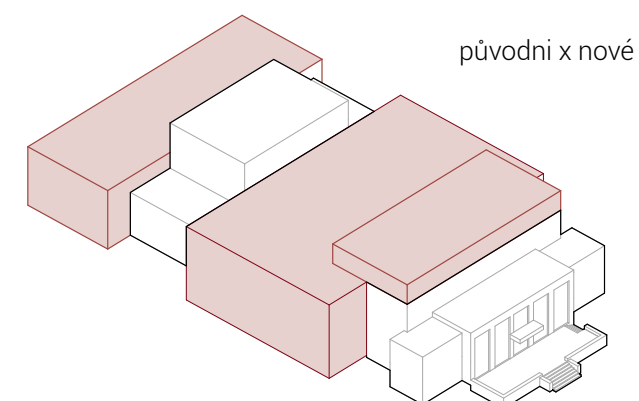
B / NÁVRHOVÁ ČÁST

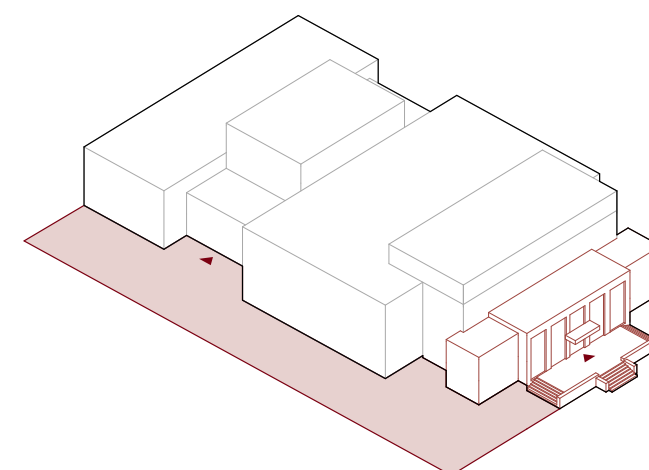
Původní budova sokolovny sloužila nejen sportovním, ale i kulturním účelům. Vzhledem k dnešním požadavkům na sportovní prostory by však stávající uspořádání nebylo pro nové využití jako sportovní hala dostačující.

Rozhodla jsem se navýšit kapacitu budovy, aby vyhovovala dnešním požadavkům na sportovní tréninkovou halu. S ohledem k původnímu členění objektu jsem na místě původní tělocvičny navrhla nové sportovní prostory.

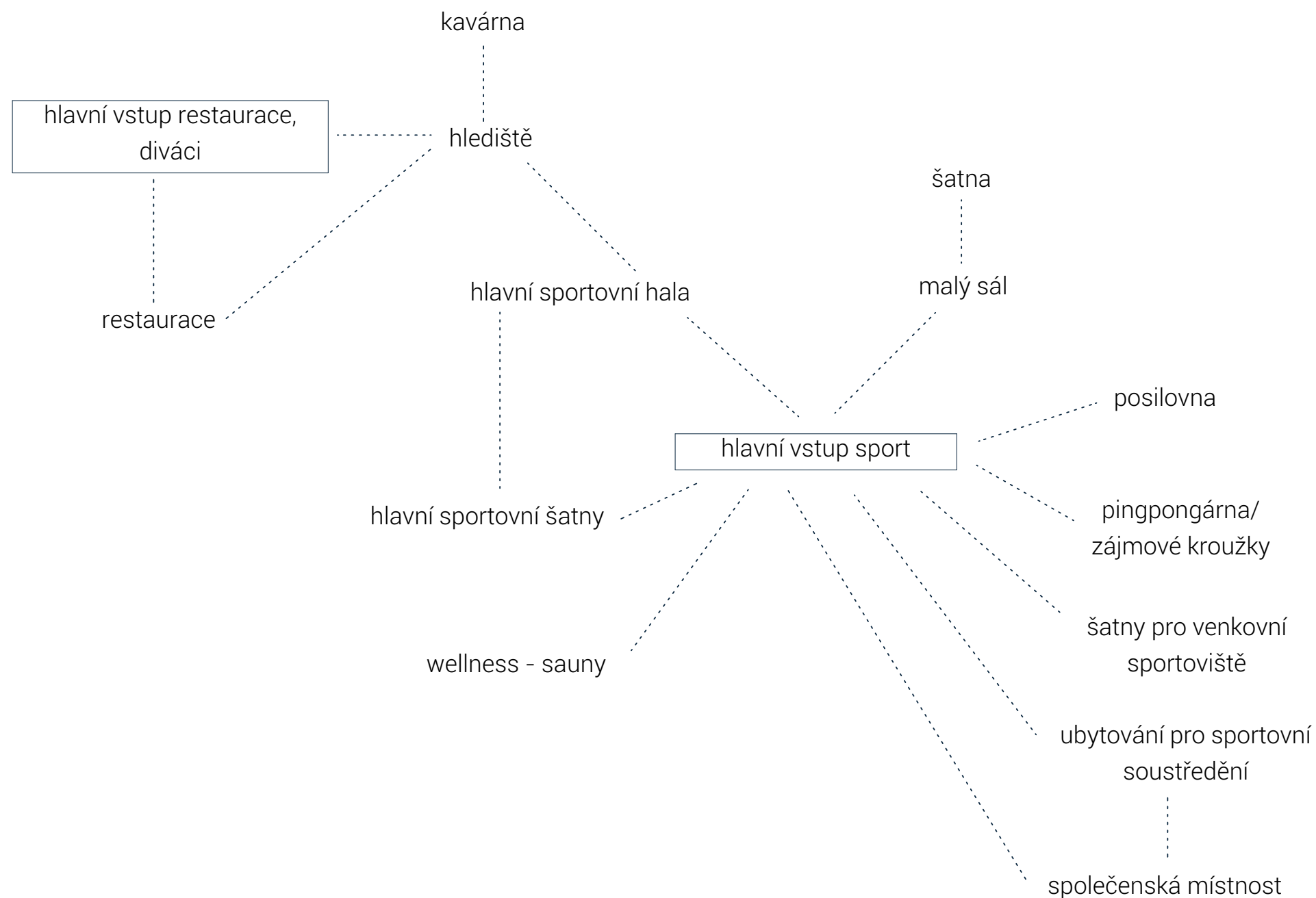
Doplněním dalších provozů a sportovních aktivit se budova stane atraktivnější a lépe využitelná. Díky koncentraci více funkcí v jednom objektu bude také efektivnější a udržitelnější.

Před sokolovnou vznikne pěší zóna, do které budou orientovány hlavní vstupy, přičemž bude zachováno původní výrazné průčelí, aby byla uchována identita budovy.

PROGRAM

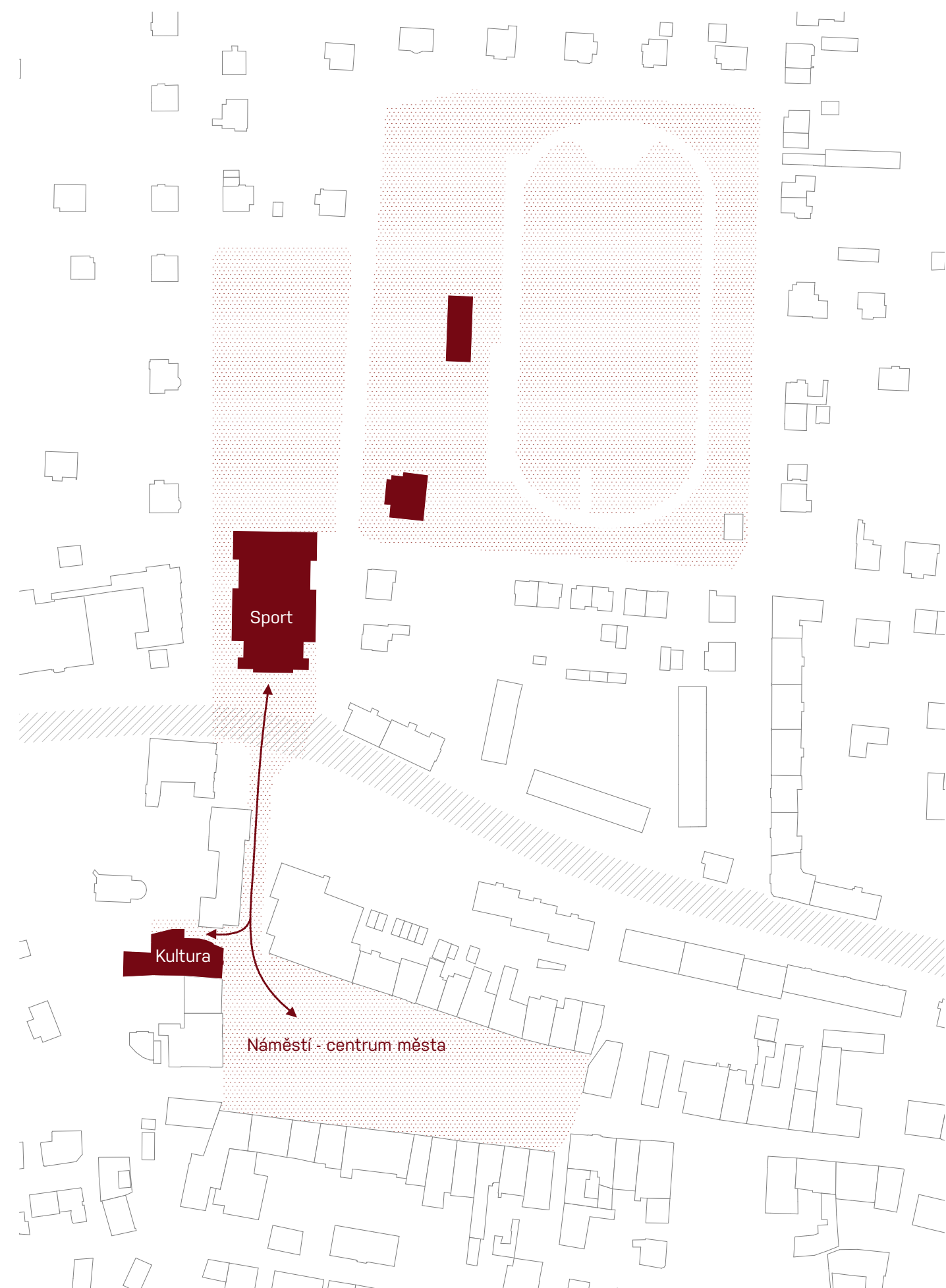
Vzhledem k tomu, že měním provoz budovy a kladu důraz na sportovní funkci, je nezbytné doplnit hlavní vstup pro sportovní aktivity. Sportovní vyžití bude zahrnovat míčovou halu, malý sál, posilovnu, ubytování, společenskou místnost a pingpongovou místnost, která díky skládacím stolům může sloužit jako multi-funkční prostor. Původní hlavní vstup je zachován a bude sloužit především pro návštěvníky a diváky.

NAPOJENÍ

Sportovní areál je strategicky umístěn nedaleko náměstí, které tvoří přirozené centrum města. Toto uspořádání podporuje snadnou dostupnost a přirozený pohyb mezi jednotlivými částmi – sportem, kulturou a společenským centrem města.

Díky plánovanému obchvatu a zklidňujícím prvkům na hlavní silnici bude tato komunikace méně rušivá a přestane být bariérou mezi těmito částmi. Rozšíření chodníků a důraz na pohodlný pohyb chodců vytvoří pohodlné a bezpečné propojení.

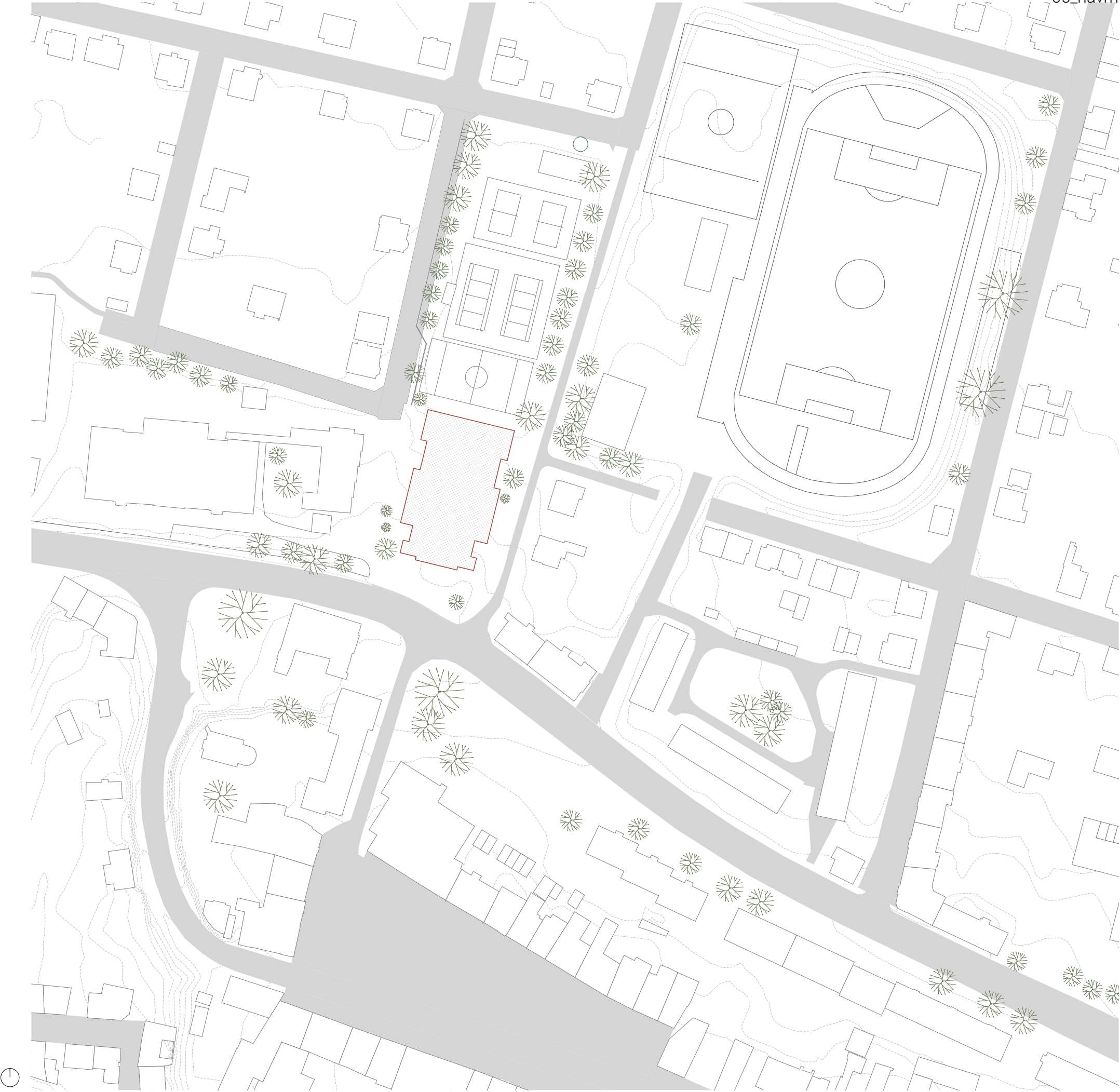

Myšlenka zabývat se Sokolovnou v Kostelci nad Orlicí vznikla na základě schůzky se zastupiteli města, kde se otevřela diskuze, co je se sokolovnou zamýšleno. Vzhledem k historickému a strategickému významu budovy má smysl zachovat její primární sportovní využití a v ideálním případě jej ještě posílit. Nové kulturní centrum Rabštejn převezme veškeré kulturní aktivity, čímž sokolovna získá prostor pro specializaci na sportovní vyžití. Během návrhu projektu jsem čelila výzvě, jak výrazně by měly zásahy do budovy ovlivnit její původní podobu. Bylo třeba najít rovnováhu mezi zachováním jejího charakteru a potřebou modernizace. Tento proces mi ukázal, jak náročné, ale zároveň důležité je propojit osobní vztah s profesionálním přístupem. Cílem návrhu je vytvořit moderní sportoviště, které bude v souladu s tradicí sokolovny a zároveň rozšíří možnosti téměř 100 let staré tělocvičny. I když primární využití zůstane stejné, návrh směřuje k nabídce širšího spektra sportovních aktivit a zajištění lepší flexibility prostor. Nabídne také možnosti ubytování pro sportovní soustředění a prostory pro relaxaci. Sokolovna byla v minulosti nejen místem sportu, ale také centrem kulturních a sociálních aktivit. Nový koncept umožňuje propojení různých skupin uživatelů, jako jsou děti, diváci, turisté, sportovci, trenéři a tělocvikáři, což podpoří komunitní charakter a interakce mezi návštěvníky.

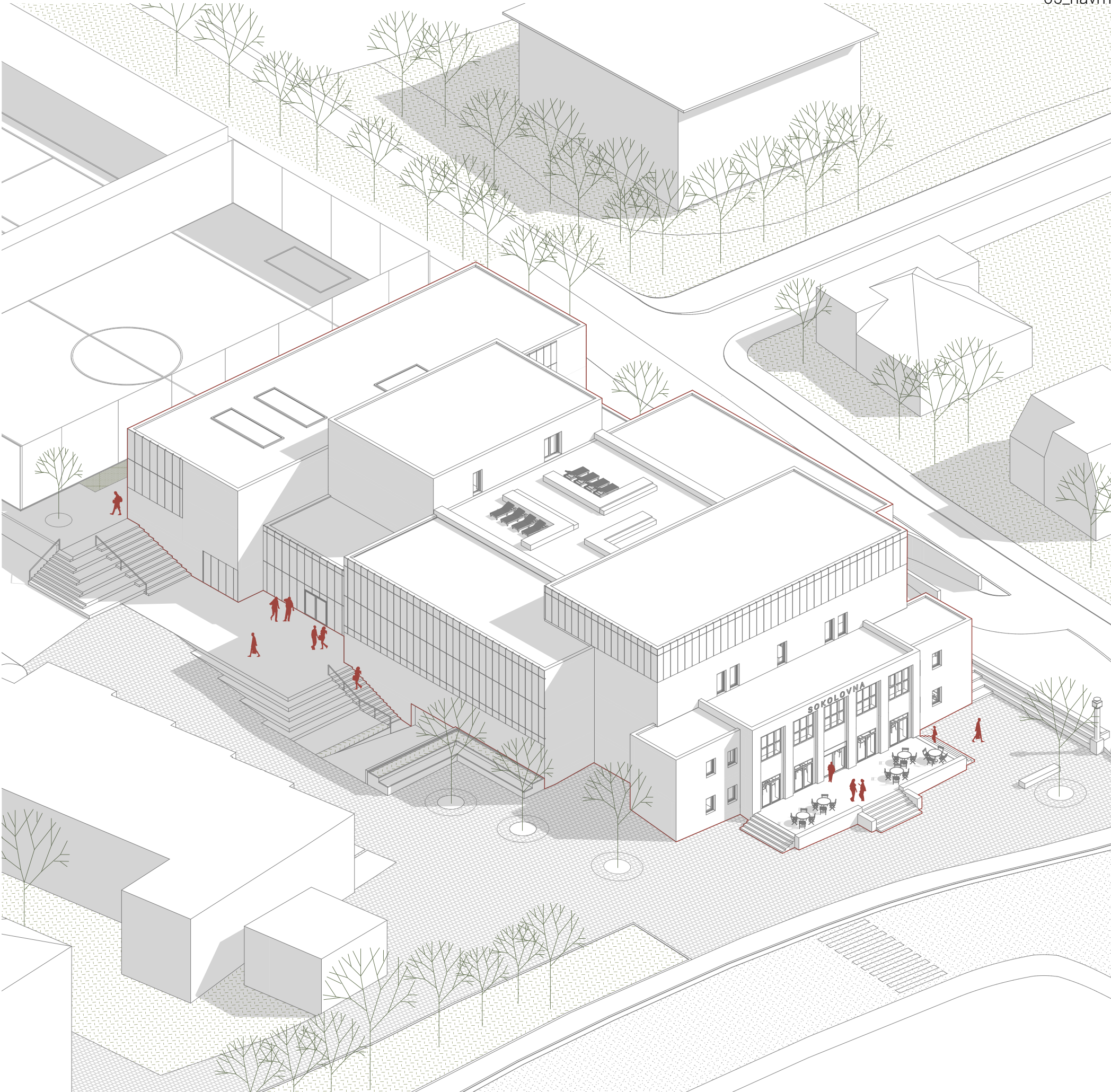
Kontext
Sokolovna se nachází na strategickém místě v blízkosti centra města, škol a náměstí, což z ní činí důležitý orientační bod a součást městského života. Již od svého vzniku si budova zachovala výrazný soliterní charakter, který je dále podtržen její pozicí v rámci městské struktury. Sokolovna spolu s venkovními hřišti a atletickým stadionem tvoří pomyslný sportovní areál. U atletického stadionu se nachází zázemí pro fotbalový klub, víceúčelová sportovní hala a posilovna. Stávající budova posilovny však nevyhovuje současným požadavkům. Navrhuji proto přesun veřejné posilovny do budovy sokolovny, což přispěje k efektivnějšímu provozu a snížení energetické náročnosti. Na místě původní posilovny by mohl být vzniknout zelený veřejný prostor s dětským hřištěm a vodními prvky. Tento nový prostor by sloužil nejen místní komunitě, ale také divákům během častých fotbalových utkání na stadionu, čímž by se výrazně zvýšila kvalita celého areálu. Prostor mezi školní jídelnou, školou a sokolovnou je transformován na pěší zónu. Budova sokolovny je navržena se dvěma hlavními vstupy, jež odpovídají jejímu funkčnímu využití. První vstup, zachovaný v původním průčelí, slouží divákům a návštěvníkům restaurace. Druhý vstup, situovaný z boční strany směrem do nové pěší zóny, je určen pro sportovce a zajišťuje přístup k hlavním částem budovy, jako jsou posilovna, nová sportovní hala, malý sál pro gymnastiku, společenské místnosti a ubytování.

Dům – architektura
Dominantním prvkem sokolovny je její průčelí, které v návrhu zachovávám, aby si budova udržela svůj původní charakter. Celková kompozice původní budovy se vyznačuje symetrií, kterou se snažím respektovat, přičemž nové hmoty doplňuji v souladu s pomyslnou středovou osou. Stávající budova působí v některých částech příliš složitě, a proto jsem se zaměřila na zjednodušení hmoty. Boční fasády navrhuji abstraktně, bez klasických oken, s většími prosklenými plochami, které přivádějí přirozené světlo do sportovních prostor. Tím vytvářím kompaktnější a soudržnější dojem celé stavby. Mým cílem je vyvážit současné požadavky na sportovní prostory s respektem k historickému významu budovy. Jednou z výrazných úprav je nahrazení části střechy novou pobytovou terasou, která bude součástí wellness zóny a podpoří tak další využití budovy. Původní a nové konstrukce jsou propojeny různými průhledy, například mezi místnostmi a sportovní halou, což podporuje vizuální propojení prostor a dodává interiéru otevřenost. Jeviště v sokolovně již ztrácí svou původní funkci, a proto do jeho prostoru navrhuji nové konstrukce, které poskytují zázemí a obslužné prostory pro sportovní část objektu. Pracuji také s výškovými úrovněmi, aby se lépe přizpůsobily potřebám uživatelů. Původní tělocvična se nacházela v prvním patře, ale novou sportovní halu posouvám níže na stejnou úroveň jako boční vstup. Tento posun umožňuje zvýšit světlou výšku haly a zároveň vytváří přirozený výškový rozdíl mezi halou a hledištěm, které se tak stává vyvýšeným.

Konstrukční řešení návrhu staví na principu částečného zachování původních konstrukcí a doplnění o nové prvky, jež jsou od původní stavby dilatovány. Nové konstrukce jsou realizovány formou železobetonového monolitického skeletu, konstrukce stropu v nové sportovní hale je navržena jako soustava ocelových vazníků. Fasáda je navržena jako lehký obvodový plášť se specifickým prosklením. Vzhledem k tomu, že u sportovních staveb je žádoucí denní světlo, ale nikoliv přímé a oslňující, bude prosklení fasády kombinací FVE fólie a průsvitného dekorativního skla. Vzduchotechnika hlavní sportovní haly bude umístěna na střeše budovy. Technické místnosti jako elektrorozvodna, zdroj vytápění a hospodaření s vodou jsou umístěny v 1.NP. Stejně tak místnost pro odpad. Hlavní jádro je navrženo jako chráněná úniková cesta typu B s evakuačním výtahem. V budově se nachází další únikové cesty pro bezpečný únik z budovy. Stavba je členěna do požárních úseků, které jsou odděleny požárně dělicími konstrukcemi.

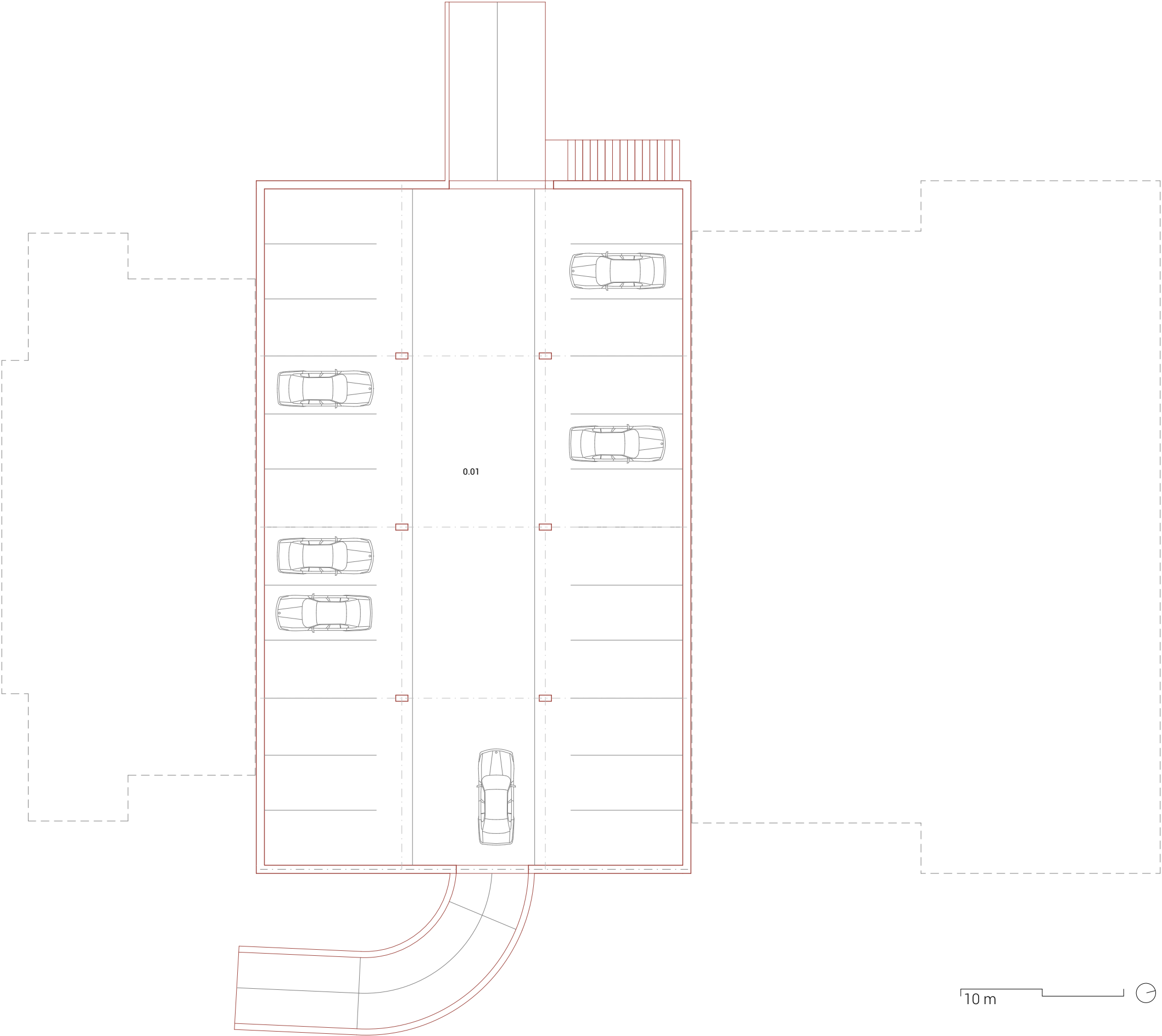

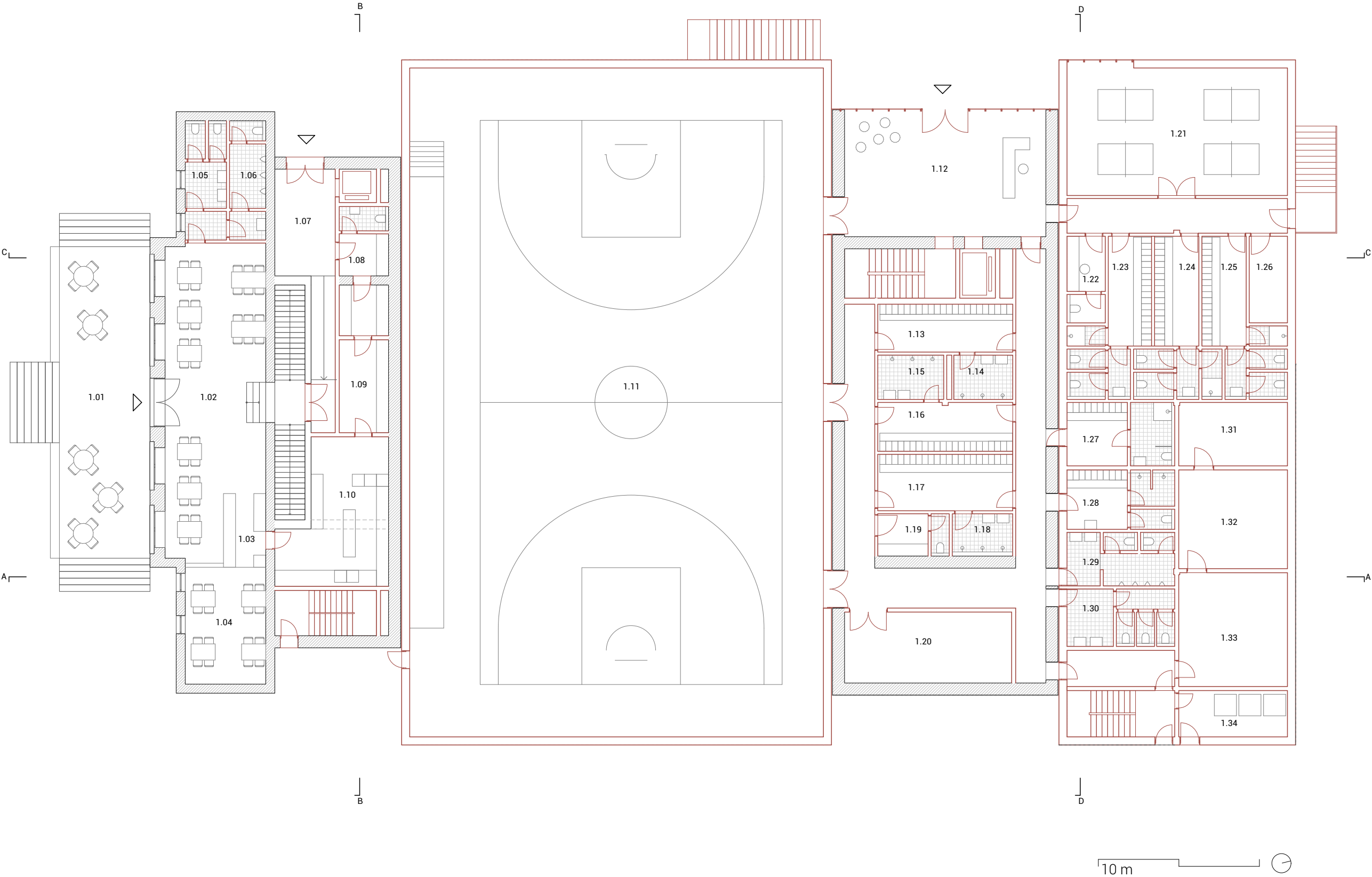
1PP

0.00 parkování

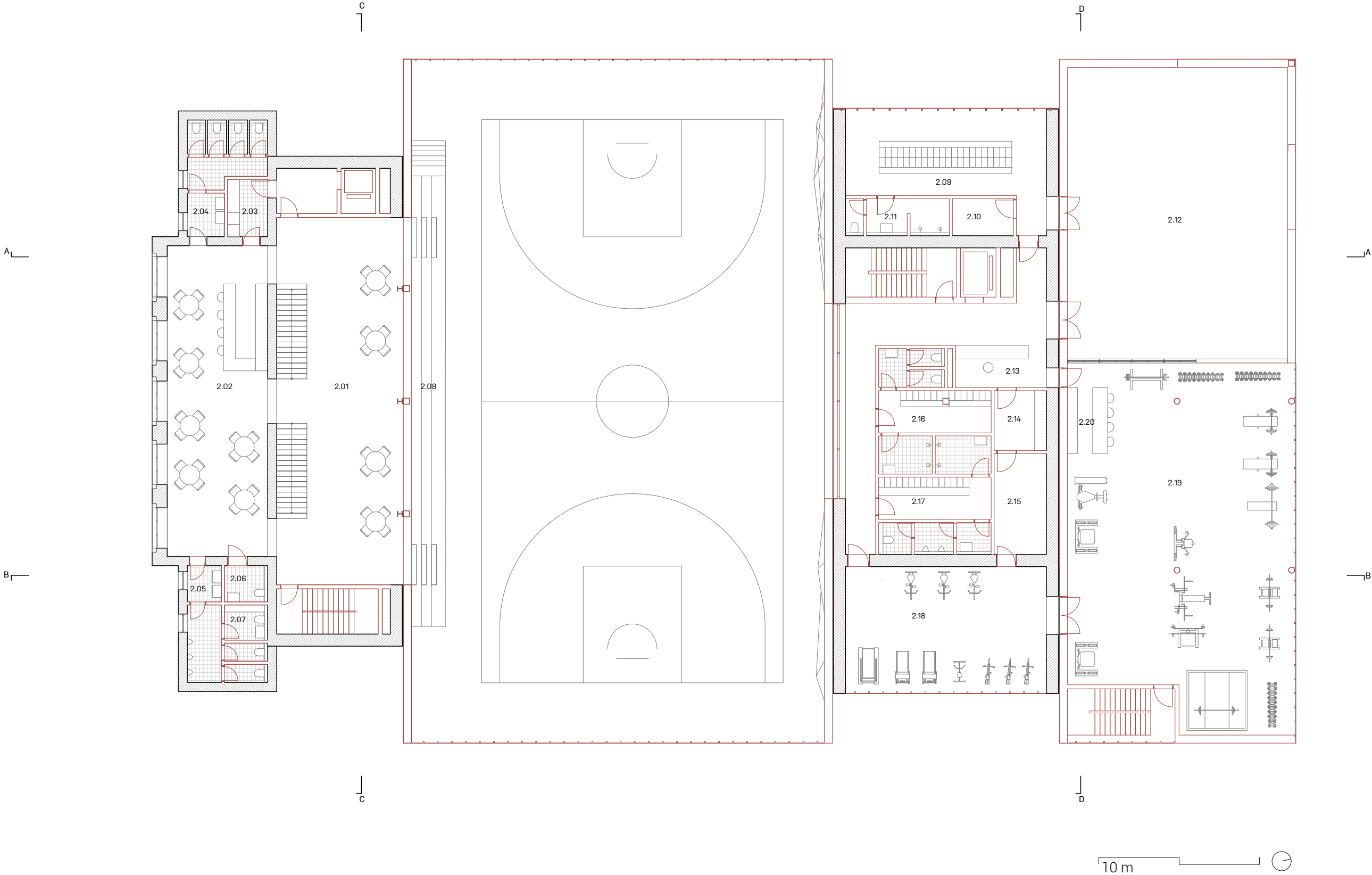
INP

- 1.01 terasa
- 1.02 restaurace
- 1.03 bar
- 1.04 salonek
- 1.05 WC ženy
- 1.06 WC muži
- 1.07 boční vstup pro diváky
- 1.08 zázemí zaměstnanci
- 1.09 sklady restaurace
- 1.10 kuchyně
- 1.11 sportovní hala
- 1.12 vstupní hala
- 1.13 šatna
- 1.14 sprchy
- 1.15 sprchy
- 1.16 šatna
- 1.17 šatna
- 1.18 sprchy
- 1.19 ošetrovna
- 1.20 nářadovna
- 1.21 společenská místnost / pingpongárna
- 1.22 kancelář správce budovy
- 1.23-25 šatny pro venkovní hřiště
- 1.26 sklad venkovního náčiní
- 1.27 bezbariérová šatna
- 1.28 šatna rozhodčí/trenéři
- 1.29 WC ženy
- 1.30 WC muži
- 1.31 tech. místnost
- 1.32 elektrorozvodna
- 1.33 tech. místnost
- 1.34 odpad. místnost

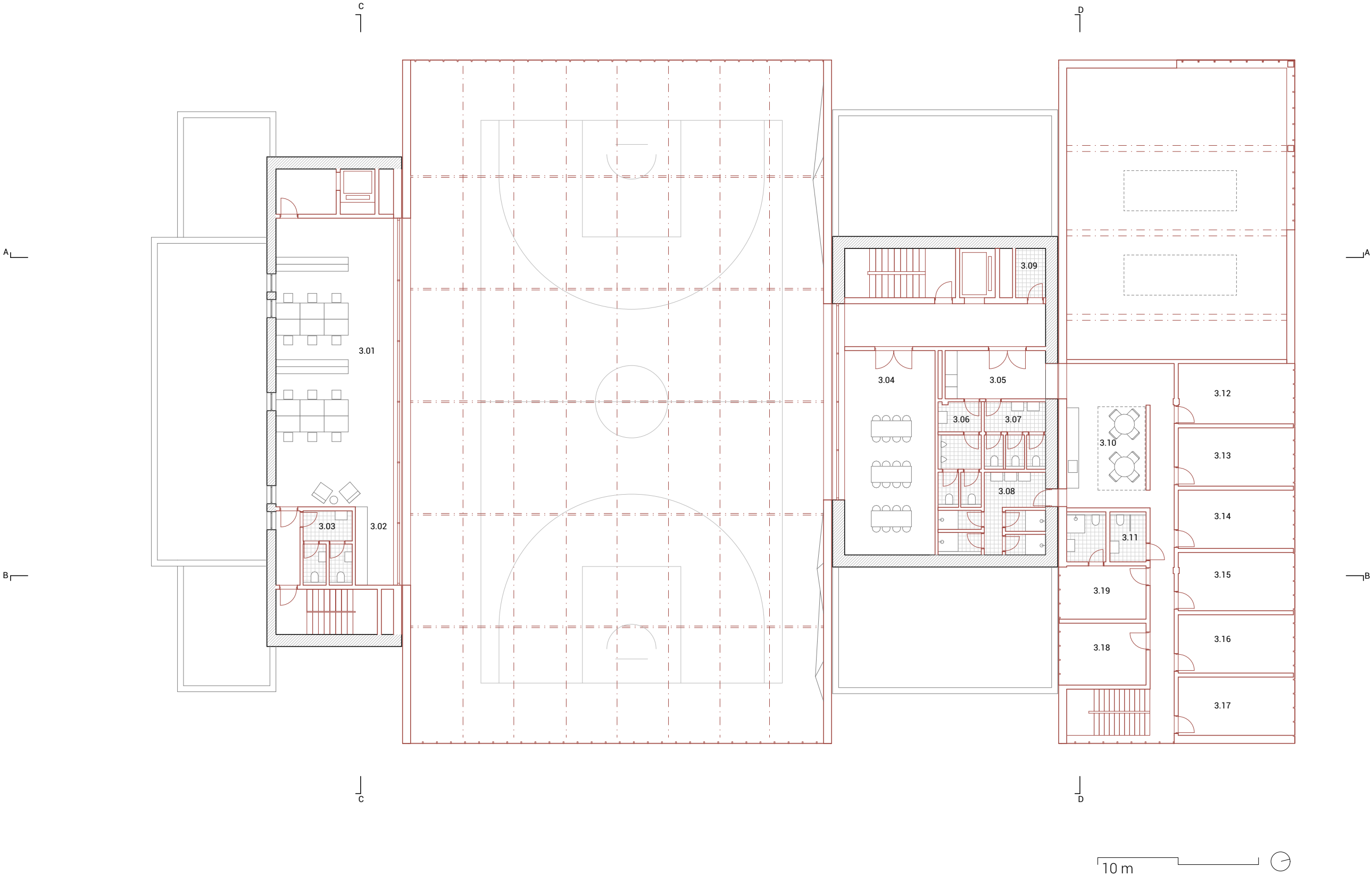
2NP

- 2.01 foyer před tribunou
- 2.02 kavárna
- 2.03 zázemí kavárna
- 2.04 WC ženy
- 2.05 WC muži
- 2.06 WC bezbariérové
- 2.07 úklid
- 2.08 tribuna
- 2.09 šatna malý sál
- 2.10 sklad náčiní
- 2.11 sprchy, WC
- 2.12 malý sál
- 2.13 recepce posilovna
- 2.14 kancelář
- 2.15 sklad
- 2.16 šatna
- 2.17 šatna
- 2.18 kardio zona
- 2.19 posilovna

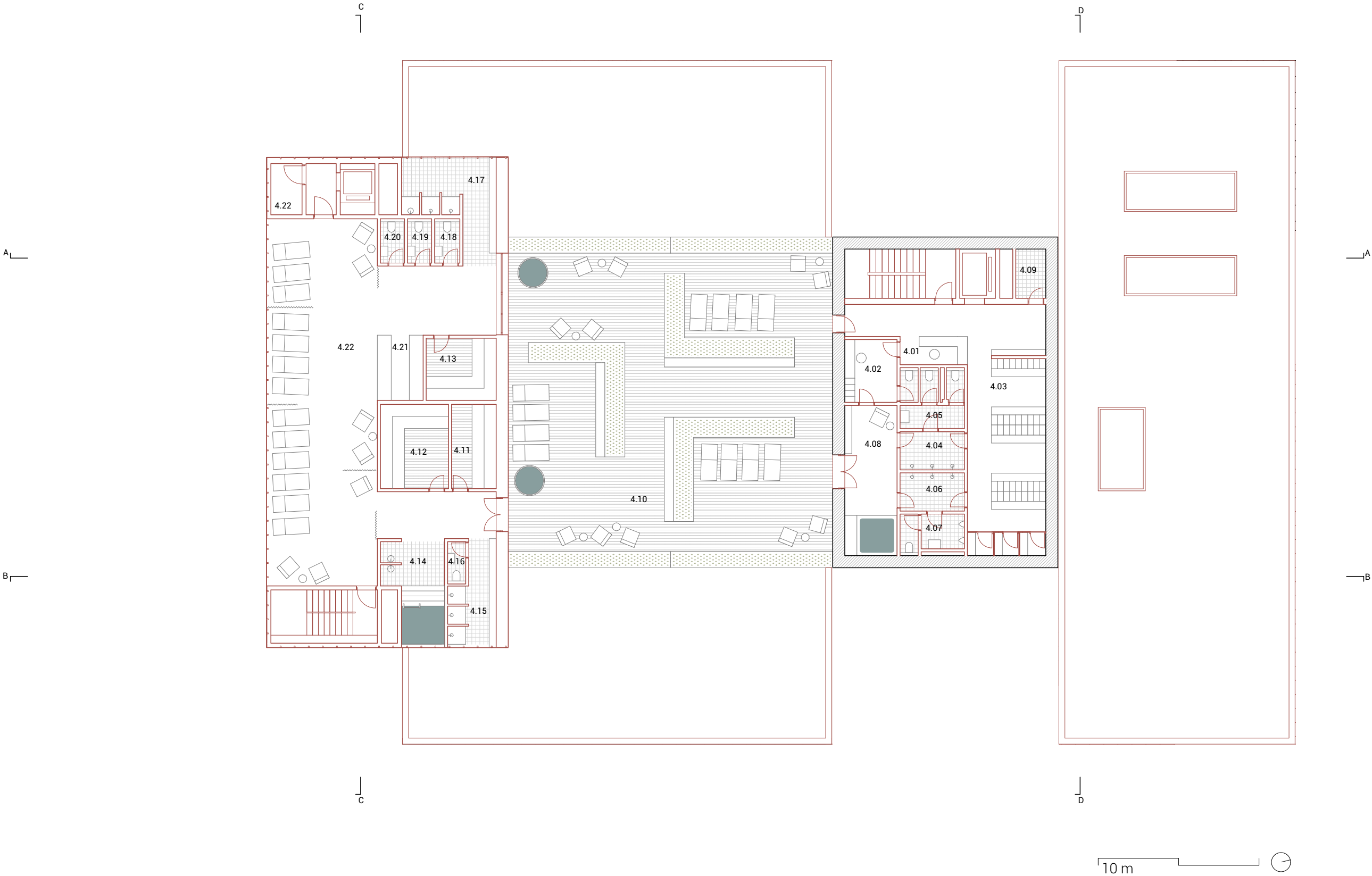
3NP

- 3.01 kancelář
- 3.02 kuchyňka
- 3.03 WC
- 3.04 společenská místnost
- 3.05 vstup do ubytování
- 3.06 WC muži
- 3.07 WC ženy
- 3.08 sprchy, umývárna
- 3.09 úklidová místnost
- 3.10 kuchyňka
- 3.11 bezbariérové WC
- 3.12-17 pokoje 16,5 m²
- 3.18 pokoj 12m²
- 3.19 pokoj trenéři

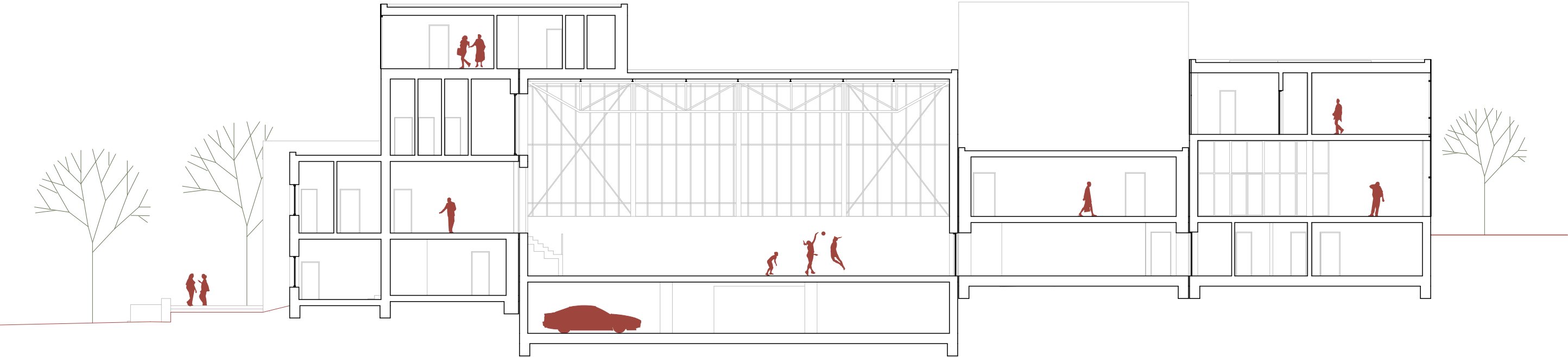

4NP

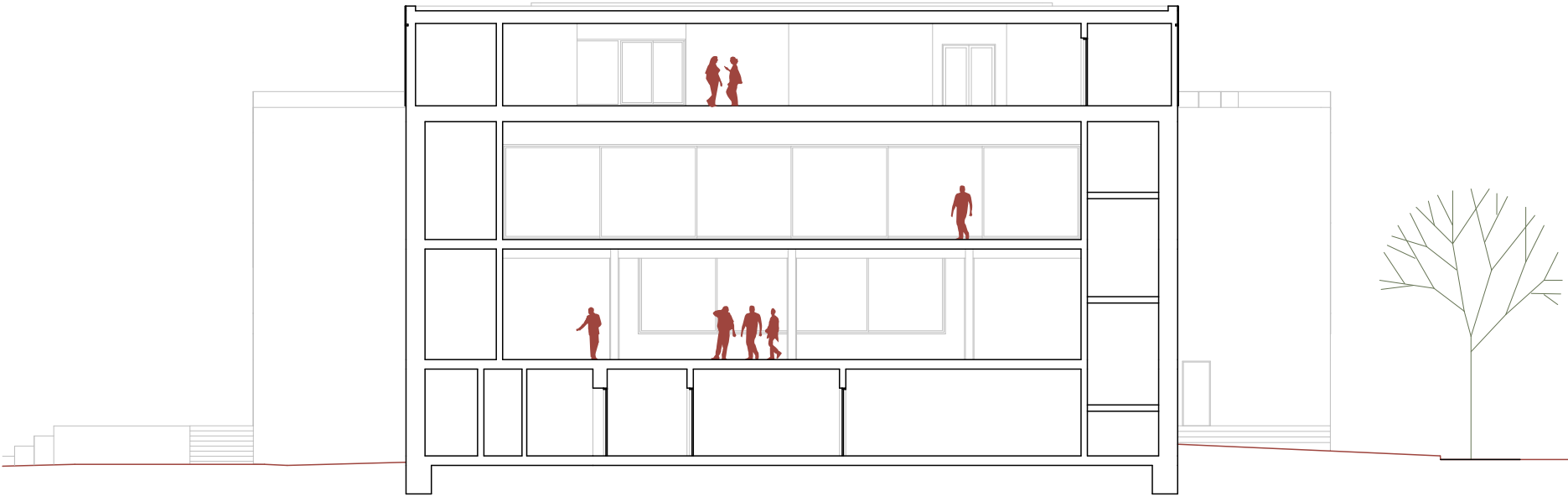
- 4.01 sauny recepce
- 4.02 kancelář
- 4.03 šatny
- 4.04 sprchy ženy
- 4.05 WC ženy
- 4.06 sprchy muži
- 4.07 WC muži
- 4.08 místnost s vířivkou
- 4.09 úklid
- 4.10 odpočinková terasa
- 4.11 sauna 9,3m²
- 4.12 sauna 14,2m²
- 4.13 sauna 10,7m²
- 4.14 ochlazovací bazének
- 4.15 ochlazovací sprchy
- 4.16 WC
- 4.17 ochlazovací sprchy
- 4.18-20 WC
- 4.21 bar, občerstvení
- 4.22 odpočívárna

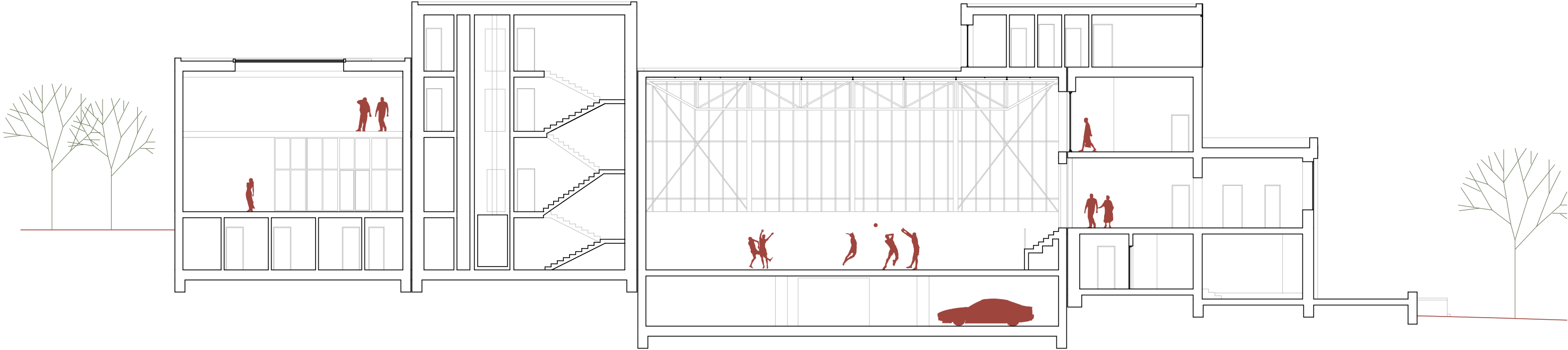
ŘEZ A

ŘEZ B

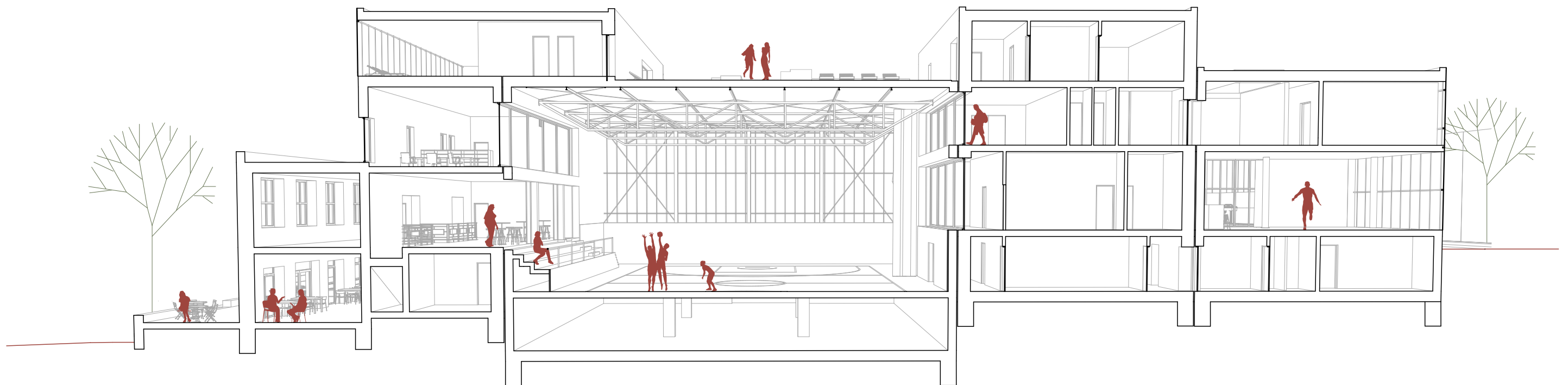
ŘEZ C

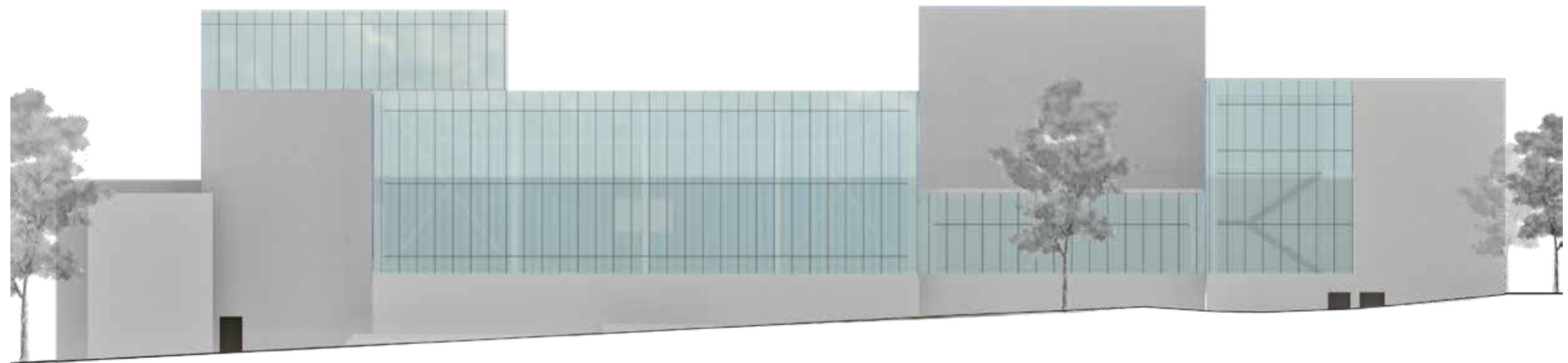

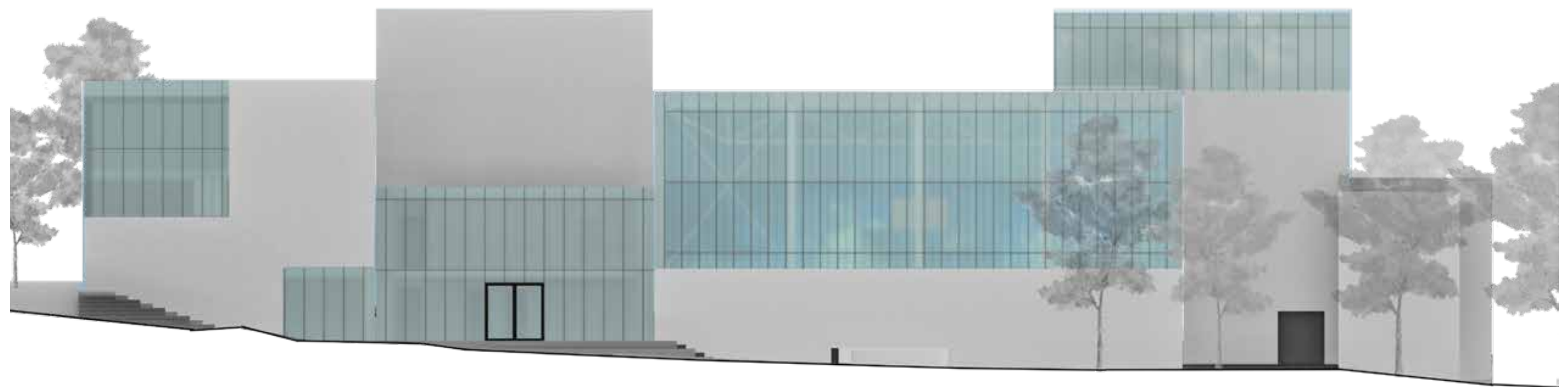
ŘEZ D

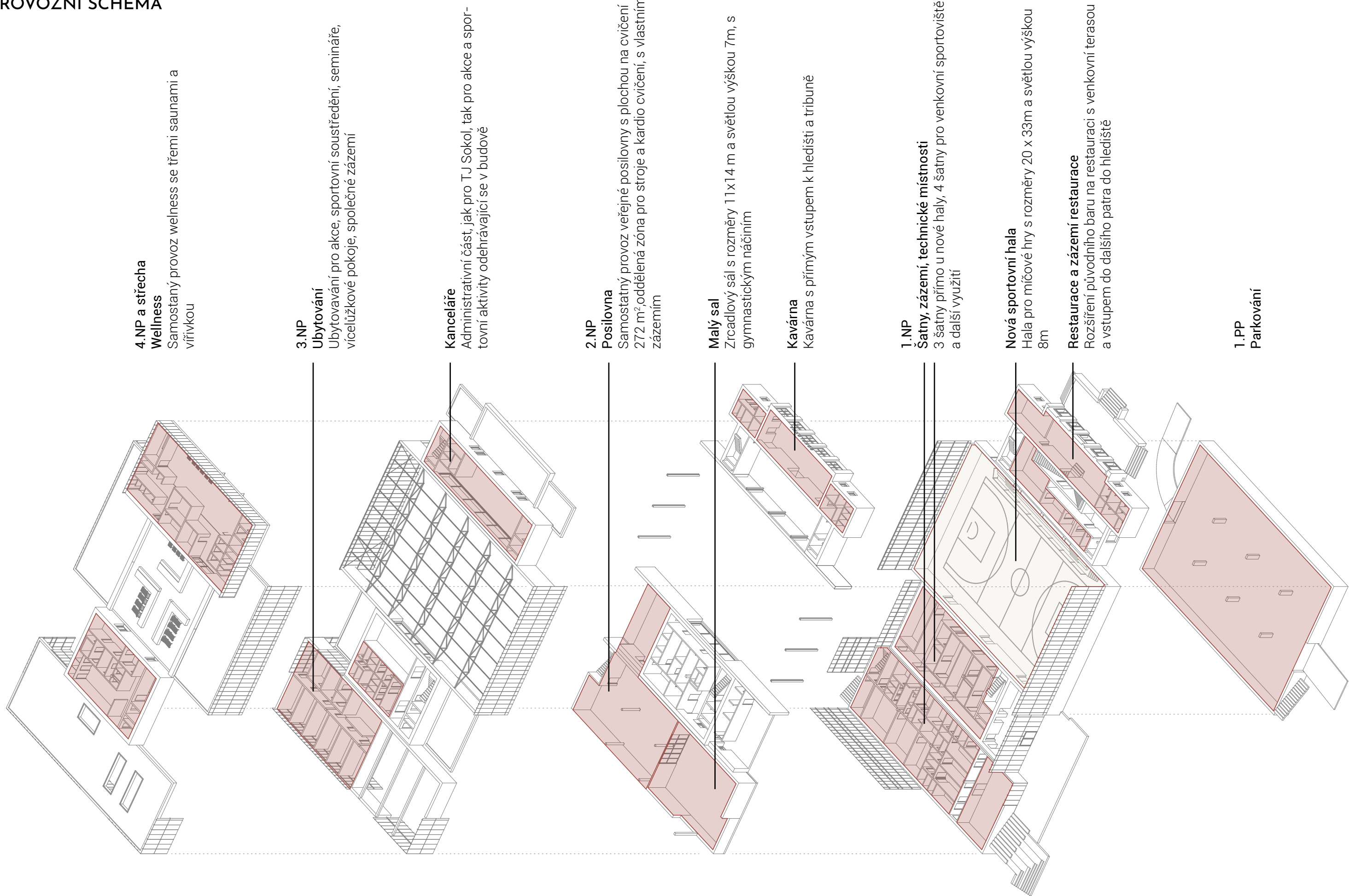

PERSPEKTIVNÍ ŘEZ

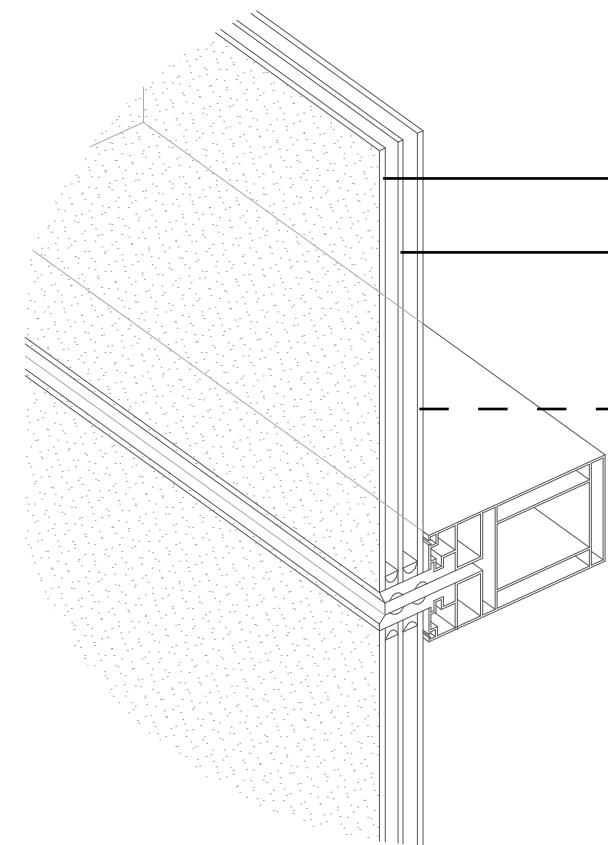

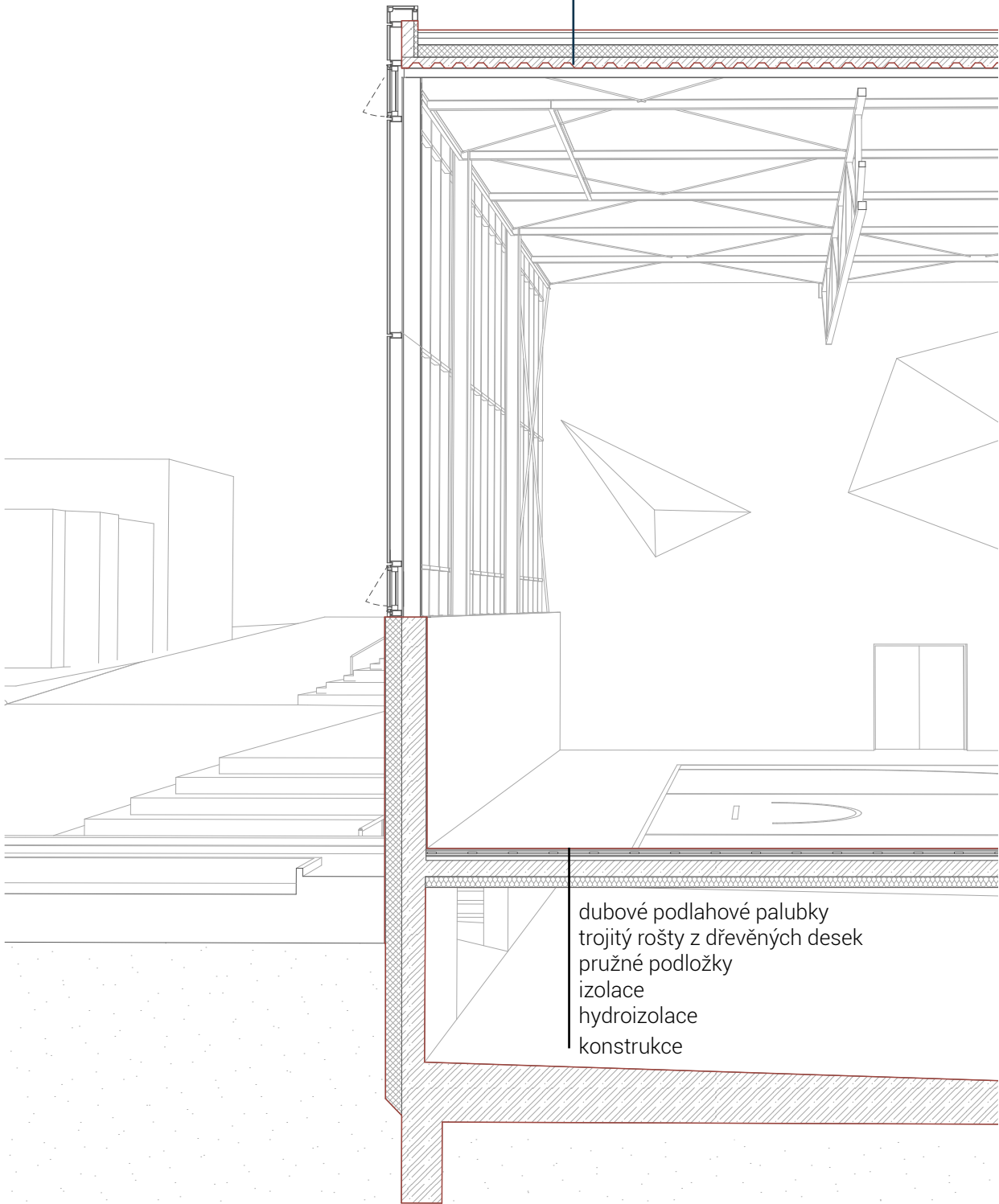

ŘEŠENÍ FASÁDY

- Sklo s FVE fólií, která generuje elektrickou energii a zároveň částečně pohlcuje sluneční světlo
- Dekoratивní sklo s vertikálními liniemi, vybrané z estetických důvodů, slouží k omezení úplné průhlednosti a vytváří průsvitný dekorativní efekt. Částečně zmírňuje oslnění v interiéru.
- — — — — Varianta v případě nedostatečného stínění: elektrochromatické sklo, který by umožnilo úplné zatmavení fasády

- vegetace
- substrát
- hydroakumulační a drenážní vrstva
- separační vrstva
- tepelná izolace ve spádu
- hydroizolace
- ŽB deska
- trapézový plech
- ocelová vaznice

- dubové podlahové palubky
- trojitý rošt z dřevěných desek
- pružné podložky
- izolace
- hydroizolace
- konstrukce

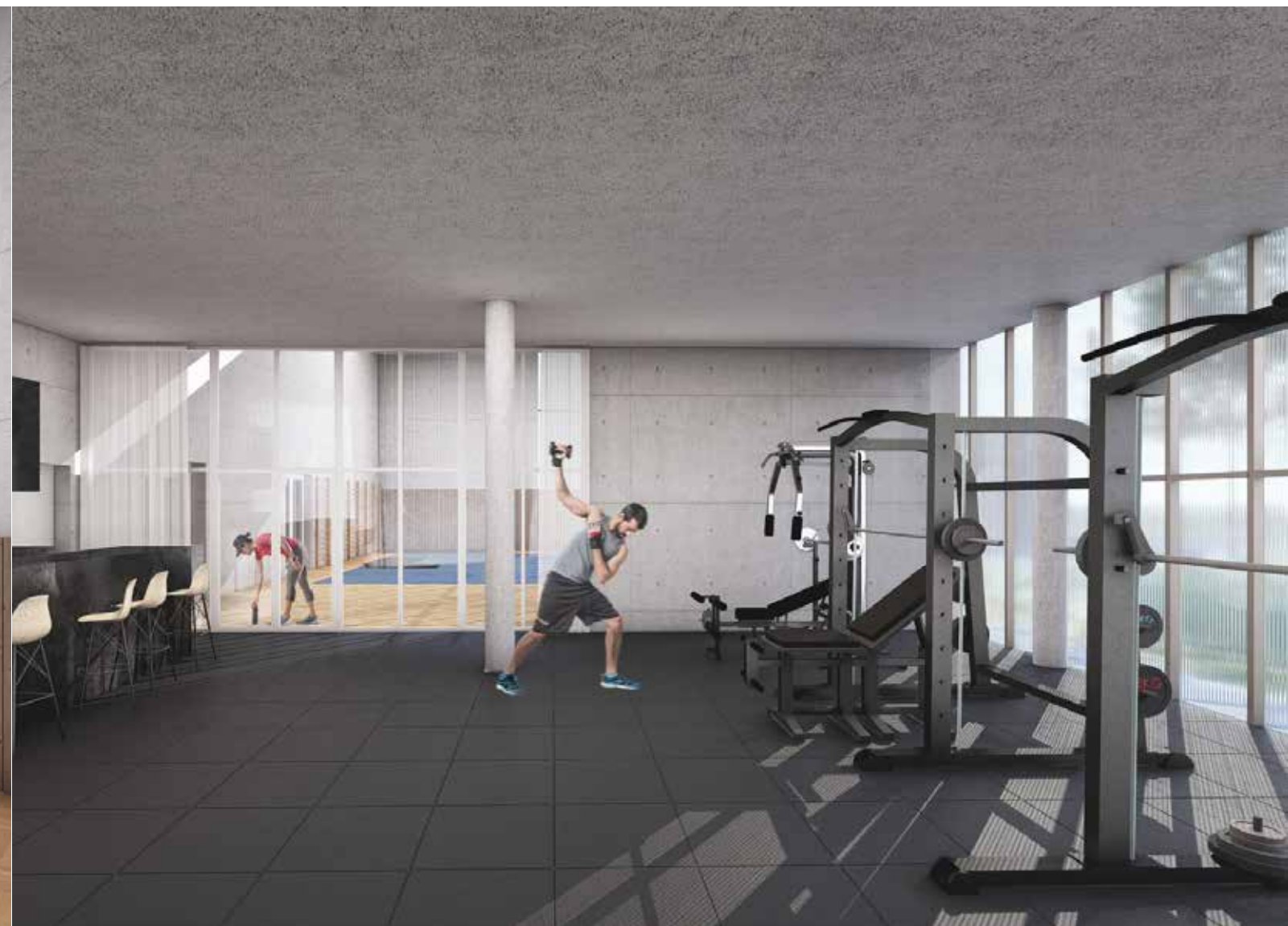

C / DOKLADOVÁ ČÁST

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury
Zadání diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Barbora Nunvářová
datum narození: 11.4.2000
akademický rok / semestr: 2024-25 / ZS
studijní program: Architektura a urbanismus
ústav: Ústav nauky o budovách
vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Boris Redčenkov
Ing. arch. Vítězslav Danda

téma diplomové práce: Revitalizace a přístavba sokolovny v Kostelci nad Orlicí

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Návrh revitalizace sokolovny a její přístavba v Kostelci nad Orlicí. Nalezení ideálního provozního a hmotového řešení reagující na nároky soudobého sportoviště s cílem zvýšení atraktivity a doplnění dalšího sportovního využití.

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Pro D/ součástí zadání budou jasně a konkrétně specifikované jednotlivé fáze projektu, které jsou nezbytnou součástí řešení

Stavební program bude specifikován v průběhu semestru po konzultacích s vedoucím práce.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

Schémata
Koncept
Situace
Vizualizace
Charakteristické půdorysy, řezy a pohledy 1:100 – 1:500
(měřítka se mohou po konzultaci v průběhu práce měnit)

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Model, portfolio, plachta

Datum a podpis studenta

12.9.2024

Nunvářová

Datum a podpis vedoucího DP

13.9.2024

[Signature]

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY**

AUTOR, DIPLOMANT: BARBORA NUNVÁŘOVÁ
AR 2024/2025, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:

REVITALIZACE A PŘÍSTAVBA SOKOLOVNY V KOSTELCI NAD ORLICÍ
(ČJ)

REVITALISATION AND EXTENSION OF THE SOKOL IN KOSTELEK NAD ORLICÍ
(AJ)

JAZYK PRÁCE: ČESKY

Vedoucí práce:	Doc. Ing. Arch Boris Redčenkov budovách	Ústav: 15118 Ústav nauky o
Oponent práce:	Ing. arch. Jiří Neuvirt	
Klíčová slova (česká):	Revitalizace, přístavba, sokolovna, Kostelec nad Orlicí	
Anotace (česká):	Tématem diplomové práce je revitalizace a přístavba sokolovny v Kostelci nad Orlicí, významné budovy v blízkosti centra města. Projekt se zaměřuje na obnovu a modernizaci objektu s cílem zachovat jeho původní sportovní funkci a současně vytvořit multifunkční prostory odpovídající dnešním standardům. Návrh se zaměřuje na úpravu původních prostor, jejich nové uspořádání a rozšíření sportovního využití.	
Anotace (anglická):	The theme of the thesis is the revitalization and extension of the Sokol Hall in Kostelec nad Orlicí, an important building near the city centre. The project focuses on the restoration and modernisation of the building with the aim of preserving its original sporting function and at the same time creating multifunctional spaces corresponding to today's standards. The proposal focuses on the adaptation of the original premises, their new layout and the expansion of the sports use.	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 7.1.2025

podpis autora-diplomanta

Nunvářová

ZDROJE

Použitá literatura:

ZDRÁLEK, Kamil a MARTINEC, Jan. Kostelec nad Orlicí v zrcadle času. Rychnov nad Kněžnou: Město Kostelec nad Orlicí, 2016. ISBN ISBN 9788026096788.

NAVRÁTIL, Arnošt; MUDRA, Václav a MALÝ, Jaroslav. Sportovní stavby. Česká technika – nakladatelství ČVUT, 2010. ISBN 9788001045251.

KOPŘIVA, Miloš a HLADÍK, Pavel. Mobilita víceúčelovost proměnnost ve sportovních stavbách. Česká technika – nakladatelství ČVUT, 2011. ISBN 9788001047811.

Kostelec nad Orlicí. Online. 2015. Dostupné také z: <https://www.kostelecno.cz/index.asp>.

Česká obec sokolská. Online. Dostupné z: <https://www.sokol.eu/>. [cit. 2025].

Informace o demografii:

Český statistický úřad. Online. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/>. [cit. 2025].

Mapové podklady

mapy.cz. Online. Dostupné z: <https://mapy.cz/>

Geoportal ČÚZK Online. Dostupné z: <https://geoportal.cuzk.cz/>

Seznam použitých obrázků

Nový zámek
Archiv zámku Kostelec nad Orlicí

Starý zámek
[https://cs.wikipedia.org/wiki/Kostelec_nad_Orlic%C3%AD_\(star%C3%BD_z%C3%A1mek\)#](https://cs.wikipedia.org/wiki/Kostelec_nad_Orlic%C3%AD_(star%C3%BD_z%C3%A1mek)#)

Kostel sv. Jiří, Stará radnice
Fotografie autora

Kostel sv. Anny
<https://mapy.cz/letecka?source=base&id=1720812&gallery=1&sourcep=foto&idp=56403&x=16.2189539&y=50.1211657&z=17>

Kostel sv. J. A. Komenského
<https://www.hkregion.cz/dr-cs/102365-kostel-j-a-komenskeho-kostelec-n-o.html#>

Mariánský sloup
<https://www.turistika.cz/mista/barokni-mariansky-sloup/detail>

Historické mapy
<https://ags.cuzk.cz/archiv/>

Historická malba města
https://www.europeana.eu/cs/item/92070/BibliographicResource_1000126222276

Dobové fotografie
archiv TJ Sokol

Sokolovna Pražský
https://www.sokolskepamatky.eu/images/objekty/111/thumbs/20190612153701-sokolov-na_2012.jpg

Sokolovna Plzeň
<https://www.sokolskepamatky.eu/images/objekty/130/20190731213603-Stara-Plzen-0225.jpg>

Sokolovna Přerov
<https://www.pamatkovykatalog.cz/nova-sokolovna-14445888>

Sokolovna Rakovník
<https://www.sokolskepamatky.eu/objekty/detail/sokolovna-v-rakovniku-/>

Interiér a exteriér sokolovny a okolí
Fotografie autora

Sokolovna Rokycany
<https://www.rokycany.cz/revitalizace-arealu-sokolovny-v-rokycanech-nove-centrum-kul-tury/d-905916>

Městská hala Modřice
<https://www.archiweb.cz/b/mestska-hala-modrice>

Vedoucí práce:
doc. Ing. arch. Boris Redčenkovič

Oponent práce:
Ing. arch. Jiří Neuvirt

Konzultanti:

architektonické a stavební řešení
Ing. Aleš Marek, Ph.D.
Ing. Miloš Rehberger, Ph.D.

konstrukční a statické řešení
Ing. Miloslav Smutek, Ph.D.

požárně bezpečnostní řešení
doc. Ing. Daniela Bošová, Ph.D.

technické zařízení budov
Ing. Zuzana Vyoralová

Na závěr bych ráda poděkovala doc. Ing. arch. Borisovi Redčenkovičovi za odborné vedení během semestru. Děkuji zástupcům města Kostelec nad Orlicí a TJ Sokol za poskytnuté podklady a vstřícnost při shánění informací. Přátelům a mé rodině za obrovskou podporu během celého studia.

